

ANUL I
NUMĂRUL 1

FONDATORI OVIDIU VUIA și CAȘIN POPESCU

MAI 1992

DEO SOLO LAUS HONOR ET GLORIA

Sub zodii în cumpănă, încă o efemeridă.

Viața ei? Cât sborul dela om la om. Dela gând la gând. Dela țara din exil la exilul din țară.

Încărcătura ei? Pentru minuscula ce este, mare și grea. Grea cât povara adevărului, mare cât țelul către care năzuiește...

Că doar pentru acestea a apărut de sub pana aceluia dintâiu mare Nicolae -Bălcescul- **Istoria Românilor sub Mihai Viteazul**, voievodul care i-a unit pe Români, atât cât a putut el să-i unească în scurtul timp acordat de destin înainte de mișelia ce l-a ucis. Se aveau pe urmele vitejiei luminile unui vis milenar purtat de-a rândul și de-a veacul de toți urmașii urmașilor din Dacia Mare: Românii, de când frumosul, bogatul și râvnitul lor pământ le-a fost rupt din inimă prin nebunesc-crescută-puterea unor frați neștiutori: Romanii, orbiți de vana strălucire a gloriei și nelegiuți avizi de bogății și onoruri... în care aveau să se stingă -lex aeterna-, ei înșiși...

Și tot întru acestea, a crescut de sub mai puternica pană a unui alt Nicolae -Iorga- din Botoșani, cel mai mare învățat al veacului acesta, **Istoria Românilor** dintru 'nceputurile ei de drepturi istorice, milenare, și până la deplina lor recâștigare din timpul lealului rege Ferdinand I: când, cu sacrificii "care dor și până acum" și cu "suferințele fără nume" ale acelor demni și nepregetători soldați -nepieritorii martiri ai conștiinței naționale- ce s'au jertfit în crâncenul războiu de întregire, sub porunca sfintei porunci a jertfei lui Decebal -de-a pueruri vie și glăsuitoare în adâncul ființei românești-, "fierbintele vis al atâtor generații de a uni țările care o sută, două sute, o mie de ani stătuseră supt stăpânire străină" se întrupase în realitate efectivă...

Căci vai, atât de multe jertfe s'au cerut și se cer acestui prea bătut de nenorociri neam "continuu supus încercărilor de străini", "toată viața lui multimilenară nefiind altceva decât o trântă cu primejdia" pentru a-și putea recăpăta în stăpânire "hotarele dreptei lui moșii"...

"Stăpâne milostive, fă cu noi, încă odată, minunea care alină furtuna, de pe Tiberiada..."

Stă în obiceiul oricărei noi publicații ce nu se vrea a fi foaie de informații sau arenă de polemici, dar nici a cădea în grosul anonim, a-și alege o emblemă și a stabili dela locul ei de înaripare linia sborului său.

Emblema noastră este steagul larg desfășurat de Eminescu, dela Nistru pân' la Tisa, steagul călăuzitor înălțat, și ținut sus, de sublimile generații înfăptuitoare ale idealului românesc, azi din nou doborât de cruzimi opresive distrugătoare de vieți și caractere umane, culminate cu cele de incredibilă ticăloșie și epidemică otrăvire aduse de comunism.

Emblema dreptății pe care astăzi scriu cuvintele de dor din fruntea unui cântec de jale dăinuit în răstriașe de firile blânde ale primilor înfrânți de năpârcile hrăpărețe ale anilor de după '40: "Vom fi ce-am fost o Românie Mare,/ Așa cum am știut-o din trecut..."

Linia nou născutei efemeride -atâta cât va putea sau îi va fi dat să dureze- este aceea de a ducă mai departe gândirea "Gândirei". Acea slobodă și norocoasă revistă, de esențe tari, "Gândirea", care a purtat, pe trainicele ei aripe muiate în oceanul strălucitor al gândului eminescian, către culmi, ce s'au arătat a fi mereu mai înalte, frumusețile, limpezimea și ortodoxismul cugetării și creațiilor românești.

Slobodă și norocoasă "Gândirea"... Aripele sale și-au fost luat înaltul sbor din Țara Țărilor Românești, din România cea Mare, pe când vânturile suflau cruțătoare și orizonturile erau deschise...

Intradevăr norocoasă "Gândirea". În tinda ei încăpătoare, oricui deschisă, s'au fost adunat "uniți și înțeleși" acei -mulți- oameni de seamă ce și-au bătut numele cu nestemate în Cartea de aur a neamului, la fila "Gândirismul". Cu pioșenie și mândrie amintim pe cei mai dintâi, într-o ordine întâmplătoare: Cezar Petrescu, Nichifor Crainic -el este acela care a preluat, dela primul, revista "Gândirea" și a adus-o pe umerii săi, din Cluj, unde s'a fost ivit întâiu, în Capitala Țării-, Lucian Blaga, Vasile Voiculescu, Ion Pillat, Adrian Maniu, Ion Barbu, Dragoș Protopopescu, O. Papadima, Al. Busuioceanu, Tudor Vianu, N. M. Condiescu, D. Caracosteia, Ion Marin Sadoveanu, Camil Petrescu, Tudor Arghezi, D. Ciurezu, N. Crevedia, Gala Galaction, "poetul Sandu Tudor, un suflet cu devoțiuni aspre" -cum îl considera protectorul său, teologul Gala Galaction-, Radu Gyr, Al. Gregorian, Aron Cotruș, Matei Caragiale, V. I. Popa, Rădulescu Motru, Nae Ionescu, pictorii Demian și Fr. Șirato -dar trebuie numit, deși singular și, aparent autonom, Ion Țuculescu (oare nu s'a socotit el însuși "gândirist" autentic atunci când a notat pentru colegi și vizitatori, oficiali și neoficiali, în cartea de impresii a expoziției interregionale din 1951 -formațiunea sa ca pictor se desăvârșește între 1926 și 1942- că la o anumită vârstă de maturitate "creiezi cu gândul la eternitate", forma absolută de trăire și manifestare artistică a "gândiriștilor"?) sculptorul Constantin Brâncuși și compozitorul George Enescu. Nu trebuie uitat -ai fi amintit pe toți ne-ar fi luat spațiu mult, iar pentru linia acestei reviste nu ar fi adăugat lumini noi- Mircea Vulcănescu, acela care privind lumea, în absolutul ei, condusă de "Fiul Omului", s'a aplecat, el, gânditorul, a scrie **ce și cum** a fost **Războiul pentru întregirea neamului**, războiul aducător al **Marei Uniri a Românilor**; Unire în care el recunoștea un "act de dreptate Dumnezeiască, o îndurare a Proniei cerești față de jertfele săvârșite de acest neam pentru împlinirea unității lui, nu numai în acest război, ci în veacul veacurilor; jertfe față de care se cuvine să ne învrednicim cu tot cugetul și fapta noastră, ca de una din cele mai mari minuni ce ne-a fost dat să trăim!" De amintit aici este și faptul că, Mișcarea Iconarilor Bucovineni în frunte cu Mircea Streinul și V. Posteaucă, ține tot de curentul gândirist.

Norocoasă "Gândirea", dar într'un alt fel, și el omenesc, și pentru că ea s'a bucurat dela nceput de patronajul unei fundații culturale al cărei director a fost acel Mugur, fire generoasă și săritoare la toată nevoia.

Din depărtări pribege, pe umeri mai puțin trainici și vânjoși decât ai începătorilor **Gândirei** dar la fel de hotărâți, ne ținem urmași ai ei pentru a duce mai departe, într'un fel restitutoriu, truda-i de ridicare pe piscuri a culturii românești și de îndreptare a istoriei, în nedreptățile aduse de oamenii necinstei.

Ce am putea spune mai mult? Poate câteva precizări de fond: pentru aceia ce nu au cunoscut ori nu au văzut bine linia de orientare a revistei "Gândirea", pătimaș criticată de fățarnicul și nelealul G. Călinescu, ideilor căruia, "socialiste" și oportuniste, ea le opunea forța tradițiilor și viziunea unui ortodoxism autohton și sănătos- sau pentru aceia tineri, care s'ar putea mulțumi cu "informațiile" din literatura și enciclopediile scrise în zăburile murdare și denaturate ceaușisto-comuniste; cum și pentru a pricepe în ce fel ne vrem și ne socotim urmași ai gândirii "Gândirei", precizări ce sunt de toată trebuința și de tot rostul nostru.

Continuând semănătorul lui N. Iorga, cel ce după N. Crainic a avut "viziunea magnifică a pământului românesc", autohtonismul Gândirei corespunde, mai larg în perspectivă, cerului spiritualității românești bazat pe factorul creștin, acesta ar fi "tradiția eternă a Spiritului care în ordinea omenească se suprapune tradiției autohtone".

Trecând însă peste programul ideologic al revistei, de loc mistic și retrograd, cum a fost

calificat de comuniști și de dușmanii lui, gândirismul a reprezentat un izvor unic și nesecat de energie creatoare românească; prin valorile pe care le-a promovat nu poate fi pus decât alături de faimoasa **Junimea** a lui Titu Maiorescu și Mihai Eminescu. Dacă dreptate a avut B. Munteanu, că în perioada interbelică asistăm la o adevărată renaștere culturală, apoi sigur, atunci, în cadrul ei rolul "Gândirii" a fost mai mult decât principal; după cel de al doilea război mondial comuniștii au rupt cu violență criminală firul de aur al acestei mișcări, una de absolută realizare.

Nu în cele din urmă Triumful Gândirii, căci de triumf este vorba, cum o scrie D. Murărașu, este datorat și felului cum s'a înțeles să fie tratat în cercul ei fenomenul artistic. "Prin Gândirea -afirmă același D. Murărașu- poezia a câștigat în seriozitate. Așa cum a fost pe vremea lui Eminescu și Coșbuc, se pune accentul și pe fond, reacție firească împotriva simplului joc al modernismului."

Gândiriștii s'au situat de la bun început împotriva rasismului german -a cărui formă străvezie din acest prim deceniu al "Vereinigung"-ului este "Ausländer"-ismul- care preconiza "o religie națională". Prin această împotrivire se reliefa cu toată vigoarea **gândirii** o atitudine etică, fără compromisuri, ce excludea "exclusivismele" de orice natură, contrarii rațiunii și spiritului, întrucât rasismul german leza conviețuirile umane, respectiv, istoria, religia și cultura. Pentru acestea din urmă, vadurile unde curgeau curate și străvăzătoare apele tradițiilor autohtone aurite de luminile cerești ce-au stat deasupra Celui ce s'a botezat pentru noi, cum și deasupra sfântului pământ românesc, le-au fost loc de cugetare pentru a recunoaște în ele formele primordiale, pure, îndemn de creații și tipic de viață. Aceasta a fost, simplă și neîntinată, orientarea **gândiriștilor**: ei au socotit cultura ca și biserica deschisă tuturor, fără nicio excepție, ambele arătând calea spre universalitate a adevărului cel de nevoie al omului.

Și noi, aceasta căutăm, prin tot ceea ce rațiunea și spiritul pot sluji adevărului întru înțelegerea între oameni: în termenii armoniei, nu vrem să fim mai mult decât o apogiatură în fața acelei paradisiace note în sunetul căreia ar putea vibra întreaga umanitate.

Intru aceasta:

Cinstim întâiu în "spiritul autohton" așa cum el se relevă în "țara de peste veac", tot ce este "artă și tradiție" ascultând de "vocea părintească" și purtând în noi "nostalgia paradisului".

Suntem primitori tuturor celor cari întru această nevoie de universalitate închină altarelor luminate de candelile adevărului și le'ntrețin întru binele și mântuirea omului.

Respingem dârz agresivitățile de orice natură (biologice, psiho-sociologice, opresive, subminante s.a. asemenea) și manifestările contra culturii ce se înscriu ca valori negative ale existenței umane: antiuniversități, experiențe comunitare, teatre libere, cinematografe clandestine, ligi pentru libertatea sexuală, presa "underground" etc.

Ne păstrăm departe de naționalismele de toate culorile cum și de particularismele religioase -opere ale resentimentului, generatoare de resentimente. Ne găsim la o prea mare distanță de Zarathustra pentru a putea auzi bine afirmațiile lui Nietzsche, acelea asupra cărora, cu îngrijorare pentru umanitate s'a oprit François Chatélet. "Nous désirons en même temps de vivre avec ceux qui nous suivront, et d'avoir vécu avec ceux qui nous ont précédés" (D'A-lambert, Discours préliminaire de l'Encyclopedie, Ed. F. Picavet, p. 45).

Considerăm faptul cultural ca un **datum** fundamental propriu geniului uman izvorînd din necesitatea armonizării cu universul a ființei cel stăpânește, în care se reflectă ca într'un cer de ape specificul și gradul de evoluție spirituală ale mediului ce l-a produs.

Cașin Popescu

IN CUMPÂNĂ...

Omenirea'n sbuciumu-i etern, se'ndreaptă spre prăbușire?

Roasă de boli, intrigi, conflicte, de toate felurile, crește'nmulțindu-se vicios, apropiindu-se de sinucidere?

Câte generații va mai suporta această planetă intoxicată, până la propria-i dispariție?

În acest secol XX, rușinea omenirii -comunismul- a apărut ca să dispară, lăsând în urmă-i mizeria moral-materială, caracteristica celui mai criminal sistem, pomenit vreodată'n istorie. Izvorît dintr'un materialism murdar, antiuman, a'ncercat să distrugă morala creștină, inversând valorile, strangulând natura ființei umane, acoperind crimele cu ceața minciunii.

Din nenorocire, în prezent, valurile de unde ale radio-televiziunii și tonele de hârtie scrise, în loc de lumină, pace, progres, împrăstie confuzie.

Confuzia moral-materială'n țările scăpate oficial de comunism persistă sau se agravează. Cei ce n'au cunoscut mizeria sistemului comunist, încearcă sugestii spre progres, iar cei ce-au supraviețuit comunismului și nu cunosc așa zisa lume liberă, încearcă schimbări neverificate: un fel de cerc vicios sau în spirală spre...

Românii, chinuiți sau schingiuiți de istorie și venetici, nedreptățiți de tratate și ignoranți, mâncați de mila pentru străini și indulgența pentru ticăloși, nicio dată n'au răpit bunurile vecinilor, care totdeauna ne-au jăcmănit, răpindu-ne teritorii:

Transilvania, Banatul, Basarabia, Dobrogea, teritorii dacice, absolut românești, rupte de năvălirile barbare'n trecut și stăpânite'n parte de urmașii lor.

Cum se explică faptul, că un popor demn, care-a luptat numai pentru propria-i existență milenară, să fie îngenunchiat de-o jumătate de secol de teroare comunistă?

Cum suportă să fie batjocorit de bolnavi psihici și tâlhari, care n'au nimic comun cu românii sau românismul cinstit, profund creștin?

Nu e greu să descoperi că'n fruntea țării sunt aceeași teapă -neocomuniștii- instalați și'n biserică, ascunși după bărbi.

Mizeria moral-politică e'n floare!

Ce-avem Doamne de făcut?

Cum putem să ne salvăm neamul, țara și credința, să scăpăm de aceste lighioane cu chip uman și inimă de fiară?

Frate cu frate, mână'n mână, suflet de suflet, strânși într'o cunună, să gândim, să lucrăm, făcând TOTUL PENTRU ROMANIA, înțelegând ceea ce cu sânge a fost scris în temnițele comuniste:

"N'am fost rapsozi la curți domnești,
nici curtezani ai fetelor morgane,
ci prin furtuni și în prigoane
am plâns cu Țara din povești."

Ingenunchind, să ne rugăm împreună cu un poet român, scăpat de urgia comunistă:

Rugăciune pentru neam și țară

Deși trăiesc între străini pribeag,
Bătrân, cu umerii împovărați,
Tot n'am uitat că locul meu cel drag
Se află'n valea mândrilor Carpați.

Mai duc în mâini însângeratul steag
Sub care văd, eroii cruciați,
Cum ne salută de pe-al morții prag
Unde-au căzut dar nu îngenunchiați.

Să nu le fie jertfa în zadar
Destul am suferit cumplit robia
Și colțul pâinii l-am avut amar
Primește-ne, Te roagă ei, solia,
Din jugul comunismului barbar
Eliberează, Doamne, România!

De ne vom uni trup și suflet, cumpăna se va'nclina'n favoarea noastră și noi pentru asta luptăm, pentru asta trăim, fără compromis!

Și dacă ignoranța, prostia sau ticăloșia lumii întregi va urla'mpotriva noastră, noi ne vom continua calea până la victorie sau dispariție!

Victoria'nseamnă: o Românie liberă a Românilor și-a tuturor ce umăr la umăr luptă pentru propășirea neamului.

Dispariția: vom fi cu morții, martirii și eroii noștri.

Grigore Schileru

«LA RHAPSODIE ROUMAINE», «SPATIUL MIORITIC»

GEORGES DUMITRESCO, VALLORBE

CUM SE SCRIE ISTORIA

Primind **Calea noastră** periodic al Comisiei sinodale permanente editat de un Comitet de redacție format din monseniorul Oct. Bârlea, V. Dumitrescu, Fl. Lupuleasa și Titu Popescu, mi-a atras atenția în primul rând, bineînțeles, articolul "Insemnătatea zilei de 1 Decembrie pentru români și sași", semnat de dl. Adolf Ambruster.

După ce l-am citit atent, cu toată poziția pro-românească a sasului A. Ambruster, istoric cu studiile în România comunistă, m'a impresionat mai mult decât defavorabil, felul cum a înțeles dânsul să trateze lucrările, chiar succint, ale Marei Adunări Naționale de la Alba Iulia din 1 Decembrie 1918. Astfel domnia-sa suferă de o gravă amnezie uitând să pomenească de prezența lui Iuliu Maniu la respectiva adunare, de fapt ctitorul acestui mare eveniment avut loc la Alba Iulia în ziua de 1 Decembrie 1918.

Obligat de acest penibil lapsus, neîngăduit unui specialist în Istoria Românilor, mi-a venit în minte că dl. Adolf Ambruster a făcut parte din colegiul de redacție al Magazinului Istoric, organ în care se expunea istoria neamului nostru falsificată de partidul comunist.

Privitor la 1 Decembrie 1918, se știe că imediat după luarea puterii, comuniștii în 1947 au dezavuat respectiva adunare națională declarând-o drept act săvârșit de burghezo-moșierimea română. Pe la sfârșitul anilor lui '50 când totuși

s'au hotărât să scoată din catacombe pe 1 Decembrie 1918, în organele lor oficiale în primul rând Scânteia, comuniștii îl declarau opera eminamente a masselor anonime muncitorești, ca ulterior prin anii lui '70, când dl. Ambruster se afla în serviciul lor, să se amintească din rândurile personalităților care au contribuit la bunul mers al mării sărbătoriri, Ștefan Ciceo-Pop și Vasile Goldiș, în schimb asupra lui Iuliu Maniu aruncau o totală tăcere. Bineînțeles că aceași nedreptate strigătoare la cer se făcea și lui Al. Vaida-Voevod cu un rol important nu numai la 1 Decembrie 1918, dar și ulterior la pacea de la Paris când s'au hotărât de marile puteri, granițele definitive ale Transilvaniei.

Este cazul să o spunem, că dacă tovarășii comuniști aveau tot interesul să treacă pe lângă marea personalitate a lui Maniu, odată ce ca niște criminali de rând l-au întemnițat la Sighet, unde a și murit, ne întrebăm de ce o face dl. Ambruster de parcă ar publica tot în Magazinul Istoric și nu într-o revistă, cu pretenții, a exilului.

În treacăt mai menționăm că tot ca în Magazinul Istoric dl. Ambruster, consecvent cu sine însuși, păstrează ortografia lui Horea, așa cum l-au rebotezat comuniștii, atunci când marele poet Aron Cotruș îi zicea Horia, nume chemat să se potrivească în rimă cu Istoria, pe care, jertfindu-se pe roată, a despicat-o pentru noi, în două.

Căutând să dăm un răspuns întrebării puse în legătură cu omisiunea dlui Ambruster, credem că explicația e simplă, odată ce ea face parte dintr'un fenomen mult mai general, să spunem, al exilului românesc.

Dl. A. Ambruster ca și colegii săi de facultate, Vlad Georgescu și Matei Cazacu și în parte Pavel Chihaia, istorici oricum cu pregătire marxistă, ajunși în lumea liberă n'au vrut să-și revizuiască ideile, prin urmare nu s'au despărțit de ereziile trecutului pe care se presupune că le-au și consoolidat prin contribuțiile lor, așa că nu se rușinează să publice în continuare falsele versiuni comuniste, cum e și cea de față a dlui A. Ambruster despre Marea Adunare națională de la Alba Iulia din 1 Decembrie 1918.

E bine cunoscut în acest sens, că Vlad Georgescu în numele dizidenței comuniste, pe care avea pretenție că o reprezintă în exil, sprijinit de un colectiv al Europei libere, a scris o Istorie a Românilor, tipărită de ARA în anul 1984, după cel mai fidel tipic marxist-leninist, de fapt este vorba de o Istorie a României -cum este difuzată și astăzi de respectivul post pe calea undelor - legată prin caracterele ei de pseudoistoriile lui M. Roller și Miron Constantinescu, total străină de tradiția Istoriei Românilor a lui Șincai, Xenopol, Iorga și Giurescu. Remarc aici că însuși istoricul marxist A. Oțetea și-a intitulat cărțile drept Istoria poporului român, noțiunea de Istoria României impusă de lacheii rușilor, limitându-ne la un spațiu geografic, ne obligă să-i neglijăm pe românii de peste hotare, cum ar fi cei din Basarabia și Bucovina de Nord, teritorii samavolnic răpite din trupul țării noastre.

Poate că Vlad Georgescu dac'ar mai fi trăit ar fi revenit asupra istoriei sale plină de greșeli ce denotă o pertractare superficială, din vârful peniței, cu toate elogiile favorabile ce i le-a adus anagajatul său Chihaia, după dictonul o mână spală pe alta, în aceeași direcție să nu uităm intervenția, de ultimă oră, din partea ARE-i a dlui Miron Butariu, cogeamite democrat transformat în apărătorul unei istorii marxiste, cum sigur că este în realitate lucrarea semnată de regretatul Vlad Georgescu. Nu-i de altfel prima inadvertență a bătrânului politician.

Cât privește pe dl. Matei Cazacu unul din sprijinatorii tenebroasei acțiuni Dracula în România, el nu numai că-și continuă prolific activitatea de istoric marxist, printre noi, dar își și popularizează ideile cu nonșalanță pe calea undelor de la radio Free Europe și B. B. C.; probabil tot prin astfel de merite alese, ocupă un loc onorabil printre conducătorii Bibliotecii de la Freiburg, ajunsă astfel pe mâna unor indivizi cărora Erasmus le-ar fi închinat bucuros câteva rânduri din respectabilul său, Elogiul Prostiei (Nebuniei).

Așa dar iată de ce-l condamn pe dl. Ambruster, nu că a făcut parte simplamente din comiteul de redacție al Magazinului istoric ci și fiindcă mai continuă să stea în slujba ideologiei false, propagate de comuniști, prin respectivul organ.

Și ca el procedează și ceilalți istorici ai exilu-

lui.

În privința raportului dintre politicienii ardeleni Cicio-Pop, Vasile Goldiș de-o parte și Iuliu Maniu de cealaltă, aş scrie despre mărturia transmisă mie de tatăl meu, Tiberiu, ziarist la Arad, colaborator după primul războiu mondial, al celor două personalități marcante ale urbei. Ștefan Cicio-Pop, figură de tribun, excelent orator dar nu absolvit de toate tarele bolii politicianismului, mai ales evidente după războiu, în timp ce Vasile Goldiș mult mai intelectual și sensibil, prea puțin om politic, de unde dizidența sa averesciană, amândoi în egală măsură însă au recunoscut superioritatea politică a lui Iuliu Maniu admirându-i geniul atât în organizarea zilei de 1 Decembrie 1918 cât și după aceea când a fost ales Președinte al Cosiliului dirigent și le-a fost șef de partid.

De altfel Pamfil Șeicaru în cartea sa Istoria partidelor național, țărănist și național-țărănist apărută în exil, deși nu a fost chiar prietenul lui Iuliu Maniu, socotește că Marea Adunare națională din 1 Decembrie 1918, de la Alba Iulia, a însemnat apogeul activității sale politice.

"Gafa" dlui Adolf Ambruster, să-i spunem așa chiar dacă nu-l putem salva de intenționalitatea actului, s'ar asemana cu aceea a unui istoric român, specialist în istoria Germaniei care ar scrie despre făurirea Germaniei federale și ar uita să-l pomenască pe C. Adenauer.

Și mai credem, nu e chiar o întâmplare că un astfel de articol a putut vedea lumina tiparului într'o publicație condusă de dl. Vasile Dumitrescu, ultra cunoscut pentru admirația ce-o purta "președintelui" ceaușescu și care a transformat "Curentul" lui Pamfil Șeicaru într'un fel de club al dizidenților comuniști, fericiți să-și recunoască micimea umflată sub lustrul numelui unuia din cei mai mari ziariști ai noștri.

De sigur cu tot respectul ce i-l purtăm pentru aleasa-i erudiție, un mare semn de întrebare cade și asupra activității monseniorului Oct. Bârlea, cu politica lui dusă în numele Vaticanului, mereu aflat în grupul colaboraționiștilor cu țara comunistă. Ne întrebăm dacă nu cumva tocmai viziunea dânsului atât de partinică și materialist-istoricizantă, l-ar înscrie printre simpatizanții marxiștilor, numai că înlocuiește lupta de clasă a proletariatului cu cea purtată în numele catolicismului.

Doar astfel ne putem explica de ce pe făgașul unui proselitism discutabil, domnia sa în cartea România și Românii apărută la ARA (ce coincidență) în ediție bilingvă, în text paralel englez și român, ca exeget al culturii române, trece, exact cum au făcut-o comuniștii în anii lui '50, pe lângă Eminescu, de parcă ar fi fost un oarecare și nu cel mai mare poet al Românilor; pe Blaga îl declară simplu esseist iar pe Nae Ionescu îl socotește practicantul unei "zdrențe" de filosofii, deși este unul din marii filosofi ai secolului al XX-lea, procedând iar ca și comuniștii. Pe aceste coordonate, amintita lucrare, dedicată credincioșilor în primul rând din America, dl. Bârlea o încheie ca un apologet al școlii ardelenene dar nu al corifeilor ci al epigonilor latinizanți, pe care ar

dori să-i vadă reînviați!!!

Recent tot el, scriind despre ortodoxia rusă, într'unul din numerele Perspectivelor, îi maltratează pe marii scriitori ruși, Tolstoi și Dostoievski, ultimul ca reformator al ortodoxismului, ca să înalțe în locul lor pe un al treilea, oricum mult mai modest, numai fiindcă a fost partizanul Unirii cu Roma.

Cu astfel de orientări, fie-mi permis să mă întreb dacă nu cumva Biserica română închinată Papei -propagată de monseniorul Oct. Bârlea și acceptată de câțiva acoliți de-ai săi- este un fel de operă ce plutește ca Socratele lui Aristofan în nori, pe când autorul ei s'ar asemana unui erou balzacian sucombat pe drumul către absolut.

Martie 1991

Ovidiu Vuia

EMINESCIANĂ

Poezia Floare albastră publicată de Eminescu în Convorbiri literare, VII, 1 Aprilie 1873, face parte din ciclul dedicat iubitei de la Ipotești, Elena-Marta, al cărei sfârșit l-ar fi cântat în Mortua est. VI. Streinu consideră că această poezie marchează începutul creației marelui poet, de la ea ca de la o piatră de hotar își ia zborul demiurgul formelor eterne.

Fiindcă imaginea acestui chip l-a urmărit pe poet de-a lungul întregii sale vieți, cred, are dreptate Bogdan-Duică atunci când o compară cu Beatrice a lui Dante, prototip ideal rămas încă neidentificat fizic, madonă și veneră, mai mult înger și vis decât ființă umană. Așa că atunci când o va cunoaște pe Veronica Micle, însușirile dintre cele două femei se vor amesteca, iar femeia reală va suferi, la fel și iubirea dintre ei, că nu se vor putea ridica la nivelul modelului ideal, absolut.

Perpessicius arată că respectiva poezie în singurul ei manuscris, 2259, 204-205, se prezintă păstrată incomplet, în paginile lipite arbitrar nu se găsesc decât primele cinci strofe. De fapt mss-ul cuprinde șase strofe dar pe a treia a scos-o încă poetul, din textul publicat.

Iată din ce cauză s'au declanșat discuțiile asupra strofei a șasea a poeziei publicate în Convorbiri literare, astfel:

Acolo'n ochiu de pădure
Lângă bolta cea senină
Și sub trestia cea lină
Vom ședea în foi de mure.

Aceasta este forma adoptată de Maiorescu, Scurtu, Dragomirescu, îndreptată de Bogdan-Duică, în "Lângă trestia cea lină/ Și sub bolta cea senină". La fel traduce și Ortiz: "Soto la volta serena del cielo/ E il leggero tetti dei rami/" și nu altfel se află citată și de Ibrăileanu. Călinescu referitor la aceste versuri scrie "firesc ar fi: Lângă trestia cea lină/ Și sub bolta cea senină". Astfel că Perpessicius conchide: "De bună seamă că trebuie să ne raliem rectificării lui Bogdan Duică".

Parcă pentru "a lămuri" definitiv problema în ediția din 1984 prefăcută de Zoe Dumitrescu-Bușulenga versul al doilea sună: "Lângă balta cea senină" (???).

După părerea noastră Convorbirile literare, cunoscută prin greșelile sale de tipar, de data aceasta respectă versiunea poetului, mai puțin așa zice în primul vers "Acolo'n ochiu de pădure", pentru măsura lui troheică l-aș vedea: "Colo'n ochiu(l) de pădure", și o să vedem în continuare de ce.

Este deci corectă forma din Convorbiri literare fiindcă Eminescu descrie aici, acest ochi de pădure, ca pe o baltă sau tău, totuna, în care el cu iubita aflați pe mal, așezați în foi de mure, se văd în apă: pe oglinda respectivă sigur cerul se află lângă ei iar trestia de pe mal, deasupra lor, prin urmare se arată a fi cât se poate de reale, versurile:

Lângă bolta cea senină
Și sub trestia cea lină

Trestia lină corespunde luminii line prezentă în Răsai asupra mea, deci obiectul are proprietățile luminii și este ceva ce nu mișcă în apa lină, fiindcă acolo este văzut.

Și ca să se constate că nu vorbesc gratuit, descrierea corespunde unei amintiri precise a poetului din copilărie, voi cita următorul pasaj din Copiii eram noi amândoi:

Adesea la scăldat mergeam
În ochiul de pădure
La balta mare ajungeam
Și l-al ei mijloc ajungeam
La insula cea verde.

Deci în această evocare din copilărie în ochiul de pădure se află o baltă, care însă datorită limbajului metaforic atât de caracteristic, subliniat și de Lucian Blaga, se sublimează, așa că în Floare albastră ochiul de pădure devine balta însăși, tău unde se răsfrânge lângă el și iubita sa, bolta senină și desupra lor, se vede trestia lină, adică nemișcătoare ca apa ce-i poartă imaginea.

Ne miră că acest citit magic în ape din poezia eminesciană le-a scăpat exegeților marelui nostru poet și au adus fel de fel de rectificări străine de spiritul poeziei.

Încă odată redăm versurile după părerea noastră corecte ale strofei a șasea din poezia Floare albastră:

Colo'n ochiul de pădure,
Lângă bolta cea senină
Și sub trestia cea lină
Vom ședea în foi de mure.

În legătură cu motivul floarei albastre se face în general legătura cu romantismul german și bineînțeles apare și Blaue Blume a lui Novalis. În cele anterioare am arătat să raportarea nu se poate face, deoarece la poetul german floarea albas-

tră simbolizează iubirea celestă, idealul ei curat, pe când la Eminescu fata încearcă să-l readucă din acele sfere pe tărâmul dragostei profane, să-i zicem, cu toate că prin cadrul oferit de natură nu duce lipsă de o anume sfințenie a pământului ca în Cezara, de pildă, unde iubirea este o asceză albă în doi.

Și în afară de toată această motivație, cred că floarea albastră în poezia dată vizează ochii albaștri ai celei ce-și desface "de-aur părul". Co-sânzeana plecând și știm pentru totdeauna, îi lasă poetului amintirea ochilor ei de floare albastră. Tot în Copii eram noi amândoi, își amintește el de fratele mort în străinătate (adică la București de tifos, în spitalul doctorului Davila) și îl urmăresc ochii săi albaștri:

Ah! v'ați dus visuri, v'ați dus!
Mort e al meu frate.
Nimeni ochii-i n'a închis
În străinătate-
Poate-s deschiși și'n groapă!
Dar ades într'al meu vis
Ochii mari albaștri
Luminează-un surâs
Din doi vineți aștri
Sufletu-mi trezește.

Ochii albaștri ai iubitei îl chemau la ea:

-Iar te-ai cufundat în stele
Și în nori și'n ceruri nalte?
De nu m'ai uita încalte,
Sufletul vieții mele.

Ei nu puteau fi decât cel mai frumos dar al naturii, oferindu-i locul unde iubirea profană și divină se contopesc. Ori în această ambianță nimic nu putea fi mai plin de vrajă și farmec decât simbolizarea lor printr-o floare albastră. Încă odată o subliniez, motivul Floarei albastre este pur eminescian, se naște din dragostea lui pentru natură, poate fi găsit și în poezia populară așa că orice apropiere cu aceeași floare albastră-Blau Blume, a lui Novalis, se bazează pe o simplă coincidență de nume.

Și mai există o discuție privind versul ultim din poezia Floare albastră, vers misterios numit de Perpessicius:

Și te-ai dus dulce minune,
Și-a murit iubirea noastră-
Floare-albastră! floare-albastră!...
Totuși este trist în lume!

De data aceasta cred că M. Dragomirescu are dreptate, e vorba de o greșală de tipar a Convorbirilor literare. Pentru mine corect ar fi: **Totul** este trist în lume!

Numai, cum scrie Perpessicius, eventuala descoperire a manuscrisului întreg al poeziei Floare albastră, ar putea lămuri și această "enigmă" eminesciană.

Ovidiu Vuia

LUCEAFĂRUL de Mihai Eminescu

Memoriei profesorului D. Popovici

Poemul, de bună seamă, constituie cel mai înalt vârf atins vreodată de poezia românească.

Asupra acestui punct de vedere există, ca înaintea unei simfonii de Beethoven sau statui michelangelești, deplin acord, începând de la eminescologii exegeți savanți, până la cel mai umil lector al poeziilor lui Eminescu.

Iată însă că G. Călinescu, vânător de originalitate și cunoscut prin spiritul său de contradicție, se arată a fi de altă părere, astfel că scrie: "Principial dar, Luceafărul e un poem inegal, cu strofe pline și strofe seci, unele tăcând, altele cântând, în acord cu flautele unei orgi". Și ca să nu lase loc la niciun dubiu conchide gongoric și anume Luceafărul ar fi după domnia-sa "o țevărie prea complicată pentru ca seva să comunice peste tot cu aceeași putere".

Pe direcție la fel de deviată, ne pare rău că trebuie să-l pomenim în acest context, Liviu Rusu socotește că Luceafărul e pur și simplu o satiră schopenhaueriană.

Nu e greu de constatat că cei doi oameni de litere menținându-se la simpla narațiune de baladă a Luceafărului, cu izvor în basmul cules de germanul Kunisch^{*)}, nu se distanțează de loc de nivelul anecdotei, popularizată de Brătescu-Voinești, privitor la geneza poemului, poate cu mențiunea că aceasta este mai sinceră și mai puțin pretențioasă în comentariile ei.

Ori după cum bine se știe, fiindcă "genialul critic" G. Călinescu, așa se pare, a făcut școală printre eminescologii români, tuturor le-aș aminti că maestrului lor le-a răspuns la timpul său, D. Popovici. Astfel distinsul profesor clujean, în cartea sa Poezia lui Mihail Eminescu, apărută în Editura Tineretului București, 1969, în cadrul titanismului poeziei eminesciene, deși în treacăt, face o memorabilă prezentare Luceafărului.

În mod semnificativ, deși nu acesta îi este obiectivul, de la început, D. Popovici arată că pentru a pătrunde în misterul poemului eminescian este necesar să se întreprindă o analiză formală a poemei. Astfel execută respectiva analiză însoțită de studiul cezurii, în primele versuri: "A fost odată ca'n povești/ A fost ca niciodată/".

Tehnica poetului scrie D. Popovici "izolează deci narațiunea într'un timp îndepărtat, în acel timp când lumea gândea în basme și vorbea în poezii".

În fabula dată, tot el găsește că pătrund miresme biblice, acea repetiție a verbului "a fost" aduce aerul simetriilor biblice, pe când primul personaj înaintează într-o adevărată cadență liturgică. Și mai departe, pentru înțelegerea Cătălinei se referă la una din variantele Luceafărului posedând o puternică atmosferă creștină:

A fost odată ca'n povești
A fost ca niciodată
Din rude mari împărătești
Fecioară preacurată.

Și era una la părinți
Și una'n toate cele
Cum e Maria între sfinți
Și luna între stele.

Să recunoaștem că perspectiva deschisă de D. Popovici este mult superioară celei a criticilor mai sus citați, care uită că fondul fără forma lui, poate fi gând măiestrit, simțire dogoritoare, dar nu poezie și încă genială.

D. Popovici nu se dă în lături să demonstreze că Titu Maiorescu, de sigur pe planuri mult mai rafinate, eliminând cele trei strofe - în total sunt patru - din discursul Demiurgului nu a înțeles până la capăt mesajul eminescian, criticul s'a menținut strict-la definiția poemului dată chiar de Eminescu privind geniul: "Mi s'a părut că soarta Luceafărului din poveste seamănă mult cu soarta geniului pe pământ, și i-am dat acest înțeles alegoric".

Dar iată versurile discutate**):

Vrei să dau glas acelei guri,
Ca dup'a ei cântare
Să se ia munții cu păduri
Și insulele'n mare?

Vrei poate'n faptă să arăți
Dreptate și tărie?
Ți-aș da pământul în bucăți
Să-l faci împărăție,

Îți dau catarg lângă catarg,
Oștiri spre a străbate
Pământu'n lung și marea'n larg,
Dar moartea nu se poate...

Cu dreptate remarcă D. Popovici că Titu Maiorescu elimină pasajele cele mai semnificative privind dualitatea Luceafărului eminescian: "Am afirmat mai înainte că trăsătura cea mai proprie geniului este spiritul contemplativ în timp ce trăsătura cea mai proprie titanului este acțiunea. Și atunci când Dumnezeu propune lui Hyperion să-i dea puterea să stabilească, cu armele, dreptatea și tăria pe fața pământului, el nu se adresează geniului contemplativ, ci titanului activ."

Maiorescu așa dar în viziunea sa proprie olimpiană își vedea tulburat spiritul contemplativ de prezența celui titanic cu aplicații spre acțiune, de unde a tăiat necruțător în text, lezând grav, de astă dată, concepția dualistă, bine o subliniază D. Popovici, a poetului nostru. Murărașu intervine în favoarea criticului, fiind de părere că "probabil" însuși Eminescu ar fi scos strofele respective din fabula Luceafărului, dar având în vedere că poemul a fost publicat în Aprilie 1883, în forma lui completă, tot așa în Convorbiri literare după trei luni, poetul s'a îmbolnăvit în Iulie, iar volumul editat de Maiorescu fără cele trei strofe în De-

cembrie 1883, lucrul ne apare ca imposibil. Acțiunea de corector ilicit primește oprobiul până și al lui Perpessicius cunoscător bun nu numai al manuscriselor eminesciene dar și al unei critici numite de bunăvoință, prin simpatie, dar de data asta actul depășește chiar și îngăduința acesteia.

D. Popovici ajunge la concluzia că în Luceafărul ne întâmpină conflictul dintre uman și divin, în acest context filosofia schopenhaueriană apare de acum evident depășită: "Postularea umanului, cu atributul repetiției infinite pe care i-l conferă Schopenhauer, nu este compatibilă însă cu natura divină a lui (a omului n. n.). Și nici cu posibilitățile sale de cunoaștere, care îl vor duce în cele din urmă la mântuire".

În această viziune "Weltanschauung" eminesciană - nu vedem de ce nu am putea-o numi filosofie - ne rămâne să vedem în continuare cât este ea o expresie a spiritualității române, pe care de sigur Eminescu o reprezintă la un nivel cu adevărat titanic și genial.

Cătălina ființă așezată între cele două firi, umană și divină, îl roagă pe Luceafăr să coboare la ea conform celui mai autentic sofianism ortodox, după L. Blaga caracteristic autohtonismului poporului român:

Cobori în jos, luceafăr blând
Alunecând pe-o rază
Pătrunde'n casă și în gând
Și viața-mi luminează.

Acest "cobori în jos" nu-i de loc un pleonasm, el subliniază dorința femeii de a-l avea lângă ea. Astrul coboară pe cer în fiecare noapte, dar de data asta va trebui să vină în jos schimbându-și itinerarul, să iasă din veșniciei, pentru a fi muritor ca ea. De altfel această întrupare concretă din lumină și din abaterea drumului de fiecare noapte, reese cu totul clar din al doilea vers când coborîrea în jos din elementul lui se va face alunecând pe o rază deci ieșit din propria-i ființă trece în lumea văzutului lumesc.

La Tudor Arghezi cel mai autohton poet ortodox român, asistăm la aceeași coborîre în jos a divinității:

E o tăcere de'nceput de leat.
Tu nu-ți întorci privirile'napoi.
Căci Dumnezeu, pășind apropiat,
Li vezi lăsată umbra printre boi.
(Belșug)

Este atitudinea țaranului român, exprimată iar de Tudor Arghezi, în Psalmul său, împotriva brutalității căreia, prea directe, se revolta filosoful nuanțelor din graiul Sinelui, C. Noica: "Vreau să te pipăi și să urlu: Este".

Prin urmare Luceafărul trebuie să se întrupeze, fiindcă divinul nu poate fi altfel perceput:

Străin la vorbă și la port
Lucești fără de viață
Căci eu sunt vie, tu ești mort,
Și ochiul tău mă'nghiață.

În ultimă analiză Cătălina reprezintă, să întrebuințăm acum noțiunile lui Noica, în primul rând rostirea românească, trăiește într-o ființă, adică în ea dar în același timp se deschide în afară, către divinitate.

S'a susținut de teologi fără Dumnezeu că Eminescu ar fi fost ateu. Nimic mai fals. Căci în drumul Luceafărului, al lui Hyperion până la Dumnezeu-Demiurgul, străbatem "spații urieșești" aflate în lumea de dincolo, așa cum numai un suflet stăpânit de chemarea metafizicului și Eminescu a fost unul, și le-a putut imagina:

Un cer de stele de desubt
Deasupra-i cer de stele-
Părea un fulger ne'nterupt
Rătăcitor prin ele.

...
Nu e nimic și totuși e
O sete care-l soarbe,
E un adânc asemenea
Uitării celei oarbe.

Nu-i oare aceeași sacră rețineră din Miorița, stelele făclii prezente într-o altă nuntă cu infinitul tainic, același ritual de religioasă desmărginire, cadențele liturgice remarcate de D. Popovici? De bună seamă în atare ținuturi cerești numai lui Dante i-a mai fost scris să umble când se apropia și el de bunul Dumnezeu.

Luceafărul dorește să-și piardă nimbul nemuririi în schimbul unei ore de iubire:

Din chaos Doamne, -am apărut
Și m'aș întoarce'n chaos...
Și din repaos m'am născut,
Mi-e sete de repaos.

Pentru Demiurg acest haos este lumea condusă de voința oarbă schopenhaueriană, supusă unor legi tot oarbe. Dar oare nu aceeași filosofie au avut-o vechii Daci, mult înaintea filosofului german?

Părănd pe veci a răsări
Din urmă moartea-l paște,
Căci toți se nasc spre a muri
Și mor spre a se naște.

Iar tu, Hyperion, rămâi
Oriunde ai apune...
Cere-mi cuvântul meu dintâiu-
Să-ți dau înțelepciune?***)

Spre deosebire de cei supuși marei treceri, Hyperion aparține eternității, ar putea avea cuvântul întâiu, înțelepciunea divină, Logosul, deci să fie egalul lui Dumnezeu dar nu și moartea.

Cele trei strofe, din totalul de patru, eliminate de Maiorescu, de sigur vin să sguduie ținuta eleată a drumului de până acum. Deci adresându-se lui Hyperion, plictisit de veșnicia lui, Demiurgul îi propune atunci misiunea titanului constând din faptă și acțiune, de proporții cosmice. Neapărat

propunerea Demiurgului se-abate de la calea lui dreaptă, de fapt corespunde hegelianului "List der Vernunft", aici e vorba bineînțeles, de viclenia rațiunii divine. Fiindcă fapta ce i-o propunea Demiurgul este prea bine cunoscută, ea aparține lui Faust, acesta pentru realizarea ei are nevoie de intervenția lui Mefisto, acel ultim vers "Eternul feminin ne trage în sus" exprimă histrionismul protestant al lui Goethe străin de catolicismul dantesc cât și relația sofianică dintre Cătălina și Sburătorul ei, Hyperion. Punerea faustianismului acum sub stigmatul câtorva remarci alegorice și ironice -Demiurgul se grăbește să treacă peste ele, arătându-i lui Hyperion pentru cine vrea să-și piardă nemurirea- ne-arată incompatibilitatea acțiunii lui Eminescu-Hyperion cu respectivul faustianism, așa cum filosoful Nae Ionescu îi va releva rădăcinile sale istorice și spirituale, străine de ortodoxismul românesc, iar C. Noica, elevul său, va scrie o respectabilă Despărțirea de Goethe, fără să-l citeze pe maestrul său, bineînțeles. Dar chiar și declaratul faustianism al lui Lucian Blaga se conturează a fi unul de suprafață, autenticul poet se va realiza atunci când va zice, total despărțit de Goethe din Faust, că "fiu al faptei nu sunt".

Conflictul va lua desnodământul știut: Cătălina ființa umană uită dorul de luceferi în brațele lui Cătălin, supoziția lui Papacostea că astfel se rezolvă despărțirea dintre amorul divin și cel pământesc, între Urania cerească și cea pandemos este justă, numai că noi socotim, de acord cu D. Popovici, că proporțiile sunt mult mai largi, privesc relația dintre divin și uman.

Să ne înțelegem. Nu vreau să fac aici apologie teologală, de-aceea divinul și umanul eminescian din Luceafărul poate fi denumit, Dumnezeuul creștin și omul, lucrul în sine și fenomenul din concepția lui Kant sau în sensul gândirii lui Hegel, Spirit Absolut și Spirit subiectiv.

Din această cauză tocmai, nu-l vom mai urma pe D. Popovici și nu vom mai considera sfârșitul Luceafărului ca o tăgadă schopenhaueriană:

-Ce-ți pasă ție, chip de lut,
Dacăoi fi eu sau altul?

Trăind în cercul vostru strâmt
Norocul vă petrece;
Ci eu în lumea mea mă simt
Nemuritor și rece.

Din contră, Hyperion se afirmă, atunci când zice că va dura nemuritor și rece în lumea lui aflată peste timp și spațiu, acolo unde nu-i hotăr, "nici ochi spre a cunoaște" și'n zadar încercă vremea să se nască din goluri.

Impotriva lui Heidegger cu timpul lui existențialist indiferent față de Dumnezeu, Eminescu-Hyperion nu tăgăduiește, regăsindu-se în lumea eternă a Demiurgului, prin urmare D. Popovici pe drept vorbește de "o eternitate a inexistenței" la Eminescu, fără să facă aici filosofia nimicului, al "nichts"-ului heideggerian.

Această trăire a divinului ca'ntr'un empireu al ideilor platonice, dacă-l îndepărtează pe Eminescu de Heidegger, îl face de bună seamă contemporanul lui Nae Ionescu.

Prin forma sa, conținătoare de simetrii biblice și cadențe liturgice, după D. Popovici, Mihai Eminescu, marele nostru poet, atinge desăvârșirea sferelor cerești, cântarea lui Hyperion nu mai e una pământească ci aparține de limbul frumuseților eterne, veșnic aceleași.

Prin sinteza formei mulată pe fondul ei profund, Eminescu în Luceafărul dă expresie sublimă lirismului idealist atât de propriu spiritualității poporului român, matricei sale creatoare mioritice, de la basm și uman, la poemul divin și eternitate.

Ovidiu Vuia
Noembrie 1990

*) Este vorba de Richard Kunisch, autorul unui memorial de călătorie, Bukarest und Stambul, Skizzen aus Ungarn, Rumänien und der Türkei, 1861, în care sunt cuprinse și două basme "auzite" în Muntenia: Das Mädchen im goldenen Garten, și Die Jungfrau ohne Körper.

**) A patra strofă din discursul Demiurgului, aflată într'alt context, scoasă la fel în ediția poeziilor lui Eminescu, îngrijită de Titu Maiorescu tipărită la Socec și apărută în Decembrie 1883, este:

Ei numai doar durează'n vânt
Deșerte idealuri-
Când valuri află un mormânt
Răsar în urmă valuri;

***) În Ediția Maiorescu apărută la Socec în Decembrie 1883 figurează în loc, versurile:

Tu ești din forma cea dintâi
Ești vecinică minune.

POEZII DIN EXIL ȘI DIN ȚARĂ

PANTEONUL DE LA ITALICA*)

Iată-mă iar la hotarul stingher,
unde se'nnoadă drum cu drum
în ev, în mister.
Am ajuns iar la uitatul altar
al strămoșilor.
Fuiorele de umbră ale chiparoșilor
leagă pământul și osemintele lor
de-a dreptul de cer.

Ce pot să mai adaog acum
întru mărirea legendei?
Uimit, ce să mai cânt, ce să mai cer...

Mă'mpunge totuși un gând:
ce fulgerări de destin i-or fi împins
pe-acești viforoși strămoși
să-și ducă urmele, turmele,
castrele, legile, sângele, urnele
tocmai în acel răstignit
hotar de lumi de la răsărit?

Tocmai acolo de unde vii eu,
buciumaș uitat,
învins,
aducând, înjunghiat,
un zeu
și steagul cu lupi, dac, sângerat
pe țandări de scut...

Se lasă veșnicia'n coarne de pini,
peste milenarele rădăcini.
Oh, știi acum, înțeleg
gândul lor ctitor, întreg...

Hai suflete, 'ngenunche, te'nchină
pe-aceste sfinte racle de lumină!

Al. Gregorian
9 Martie 1983
Italica, Sevilla

(Din volumul: În creștetul luminii.)

*) Anticul municipiu roman Italica, unde, la 13 Septembrie 53 d. C. s'a născut Traian, a fost scos la lumină de arheologi în câmpia betică (Andaluzia de azi) în apropierea Seviliei. De aci Traian a plecat la Roma și de acolo, la 101, a pornit viforos spre destinul lui (și al nostru) dacic.

BALADA POPANDĂULUI

Aici în vatra asta plină de ciulini
Ne-au îngropat, de vii, călăii.
De-atâția pumni și hube plini
Ne plâng de milă popândăii.

Nu-i nicio palmă de Canal
Să nu fie stropit de sânge;
Că mori de foame și de frig este banal,
Doar bietul popândău ne plâng.

Ne plâng de milă popândăii,
Că presărăm Dobrogea cu morminte;
Mușcă din noi și gerul și călăii,
Ne suduie de toate cele sfinte.

Ieri a căzut trăsnet cu târnăcopul,
Un biet învățător, mușcând dudăii;
L-a altoit un plutonier cât plopul
Și-acum îi plâng de milă popândăii.

Privim în lung câmpia dobrogeană
Și despicăm Canalul cu lopata
Din el rămâne'n urmă o sprânceană
Și întrebăm un popândău, când va fi gata?...

Bătuți și storși, flămânzi și goi
Să știe bine toți călăii,
Că râde vesel Ceru'n noi
Și îi urâsc toți popândăii.

Scrisă, cu lacrimi, Istoria,
Va răstigni pe toți haidăii
Pe roată veți pieri ca Horia
Și-or răsufila voioși și popândăii.

POCĂINȚA

De-un an mă tot bătea un gardian
Pentru că mă rugam lui Dumnezeu,
A crezut c'a deslegat Nodul Gordian,
Bătându-mă, cu patimă, mereu.

Aseară l-am rugat să păsească ușor
Că doarme Dumnezeu în celulă
Și că pumnii săi nu mă mai dor
Deși mai au, în ei, dinamită destulă.

Gardianul l-a căutat pe Dumnezeu
Pe sub priciuri și chiar și în hârdău,
Apoi s'a uitat crunt, ca'n Crezmezeu
Când m'a arestat colonelul Albon,
zis și Făgădău.

Intr'un târziu l-am auzit grăind:
-Aicia chiar miroase a tămâie,
Să fie oare Dumnezeu umblând
Pe frunte'ntradevăr să mă mângâie?!

Din seara în care i-a mirosit a tămâie
Când intră'n celulă, gardianul, aduce,
Ascunsă, pâine cu miroasă proaspătă de grăie,
Iar când pleacă nu uită să-și facă... cruce!

Vasile Copilu Cheatră

N.R. (C.P.) Am primit aceste două poezii spre
publicare însoțite de următoarea scrisoare:

Alăturat vă trimit două poezii de bunul meu
prieten și poet autentic, Vasile Copilu Cheatră,
poet al Moșilor recunoscut însăși de "Măria Sa",
nu puiul pădurii, ci "maestrul" literaturii române...
G. Călinescu.

Marele lui talent îi dă posibilitatea de-a vorbi
simplu cum se cuvine unui urmaș al lui Avram
Iancu sau iobagului Horia. Mulți l-au considerat
drept epigon de-al lui Cotruș dar eu consider că
între ei este deosebirea dintre tribunul Aron Co-
truș -cu dor de-a vorbi urieșesc, lumii întregi-și
lăncierul, cu mâna bătătorită de lucrul câmpului,
a Moșului.

În prima poezie cred că această conversație
cu popândăii simbolizează în mod kafkian, dar
nu atât de sofisticat, simțurătatea în care au trăit
și suferit și au murit nefericiții noștri frați la Ca-
naiul comuniștilor, al morții.

Cât privește poezia doua un fel de replică,
lui Isus în celulă al lui Gyr, aduce o notă de mare
originalitate, scena se compară cu cea a lui Dos-
toievski din Crimă și pedeapsă când un criminal,
Raskolnikoff și o prostituată, Sonia, își găsesc
alinarea în lectura Bibliei.

Cum s'ar zice cu picioare ca ale noastre a căl-
cat Isus pe ape (Blaga) și eu spun, în continua-
re, "și cu mâini ca ale noastre a săvârșit toate
minunile. (Ovidiu Vuia)

ZAPIS

Scris-am, scris
Zapis,
țara să-l citească,
neamul să-l citească
când eu voi muri
când eu n'oiu mai fi,
Că munții ne-au fost
frați și adăpost,
peșterile rele,
ne-au culcat în ele,
stelele din cer
ne-au dat plumbi de fier;
iară luna nouă
a rupt pita'n două
și ne-a dat și nouă...

Când inima țării jelește
și plânge,
noi scrim prin văgăuni de munți
istoria cu sânge.

EU

Plesnesc ca amurgul în primăvară
când dorul arii inimii mi-o ară.

Cu plugul gândului, răstorn a amintirii brazdă
și simț în mine strămoșii cum veghiază.

Plaivazul de lumină al vrerilor mi-ascut,
când ceața desțărării, m'acoperă durut.

Ca o ciută, boarea altor zări o adulmec. Și cresc.
În mine, urcă mustind, seva pământului meu
românesc.

PACE

Astă-noapte
am văzut câmpiile Țării în vis,
cu paginile deschise,
pe care bunii mei au scris
cu plugul...

Astă-noapte,
peste sufletul meu
s'a aplecat Duhul Sfânt
în chip de curcubeu...

Nicolae Novac

BUCOVINA

Bucovină, Bucovină,
Plai de basme și de stele,
Te-a scris dorul cu lumină
Pe cerul inimii mele...

Cu penel de vis subțire
Crești în patru zări: grădină,
Prag sfințit de mănăstire,
Bucovină, Bucovină...

Mă adun în amintire
Și te-aud plângând străină,
Până'n stepele sibire,
Bucovină, Bucovină...

Buga de la Putna sună
De străbate tot norodul;
Geme'n cripta lui străbună
Domnul Ștefan Voievodul...

De când Rușii te prădară
N'avem soare, nici hodină,
Fără tine n'avem țară,
Bucovină, Bucovină...

Când întindem hora mare
Să le fie de pomină,
Din hotare în hotare,
Bucovină, Bucovină?

V. Posteuca

(Din volumul: Icoane de dor).

PERMANENTE EMINESCIENE

Când dorurile rău mă ard
Și vreau să fiu în România
O rentâlesc, mărețe bard,
Citindu-ți iarăși, Poezia.

Dinspre câmpii, până'n Carpați,
Cu ea renaște doina sfântă
Pe când străbunii luminați
Cu cerul lor ne învesmântă.

Chiar zilele cele mai grele
Devin, prin tine, primăvară,
Chemări în drumurile mele
Ce sufletul mi-l învățară,
Orarul tainelor din stele
Cât dragostea de neam și țară.

ETERNITATEA LUI EMINESCU

Lăcașul vieții tale-i România
Dușmanii-o știu de-aceia nici nu vor
Să își ascundă ura și mânia
Ce-o au pentru al ei sărman popor.
Dar uită că slăvit prin versul tău
E neamul românesc nemuritor

Ca jarul stelelor de pe Ceahlău.

MARȘ BASARABEAN

Destul cu-așa stăpân hain,
Azi de la Bălți și până la Mare
Ne scuturăm jugul străin
Trăiască România mare!

Destul ne-a fost viața, chin
Am rătăcit prin beznă mare,
Ne cheamă plaiul carpatin
Trăiască România mare!

Destul în vers de jale plin
Pe-obraz ne-au curs lacrimi amare
Simțindu-le că-s doar venin.
Purtăm în piept și mic și mare
Al țării noastre cer senin,
Trăiască România mare!

AȘA-AR GRĂI ARON COTRUȘ

C'am suferit atât n'a fost destul
Am dus o viață fără cer și soare,
Acuma vii străine tu, fudul
Să ne deschizi o altă închisoare.

Eu te cunosc, de tine sunt sătul
Călcatu-m'ai sălbatec în picioare
Numai pe urmele lui Ramon Lull
Mi-am regăsit furatele altare.

Dacă pornit-ai astăzi crunt războiu
Din ură, inima ta neagră, minte
Arunci în neamul meu doar cu noroi
Batjocorind icoane și morminte,
Spinarea lașilor poți s'o'ncovoi
Nu a Carpaților, ia bine-aminte!

Poeziilor din exil ale lui Aron Cotruș
... să bea apă străină din ulcioarele dorului.

(Din Cântecul deștărării de A. Cotruș)

Ne-ai frânt din tine'n rând cu deștărații
Uscatul colț de pâine-al străiniei,
Să știm că lanțuri poartă azi Carpații
Și-a moarte bate clopotul chindiei.

Pe urma ce-au lăsat-o cruciații
Ne-aprinde glasul, viforul mâniei,
Cât au udat, să afle lumea, frații
Cu sângele lor, glia României!

Și-așa cum spui în poezia ta
Chiar dacă n'ajungem vreodată la soare
Oricât pentru-a-l zări ne vom lupta,
Sfârșitul deștărării nu ne doare
Căci fiecare datoria sa
Și-a împlinit, de va muri'n picioare!

DORUL POETULUI DEȘĂRAT ARON COTRUȘ

Departe de Ardealul meu cel sfânt
Am tot umblat pe drumul pribegiei
Să se cunoscă dintr'al meu cuvânt
Nețarmurita jale-a României.

Dar nimeni n'a'nțeles că legământ
Cu neamul port pe graiul poeziei,
De-aceea fără cruce la mormânt
In Cleveland dorm ca'n mijlocul pustiei.

Mă vor întoarce-ai mei acasă, oare
Unde-i pășărat încă străbunul rost
De-a pune omului la cap o floare
Zicându-i pentu suflet "Tatăl nost"?
-Din Hașag, țară de sub cer și soare
Cu inima plecat nicicând n'am fost.

INSCRIPTIE

(Gata cu toții să murim în picioare
din postumele lui Aron Cotruș)

Loviți, pierim ca spicele sub coase
Dar în picioare, brazi de pe Carpați,
Rămâne-vom stâlpi drepti, cernite oase
Din care vor zidi ai noștri frați
Când glia le va da și cer și pâine,
Pe locul unde-am fost crucificați,

Altarul Româniilor de mâine!

DESTIN AUTOHTON

Eu pentru vatra moșilor mă bat
Răstorn cutropitorii săi tirani
Doar ea-mi arată drumul luminat
Sub focul ei, arzând, de-atâția ani.

Așa că noul n'ar fi neapărat
Mai mândru decât rusticii peani
Legenda căroră m'au învățat
Coșbuc și mersul albilor plăvani.

Oricâte veți mai cuceri hotare
Iar fruntea voastră va purta cununi,
Eu simplu îmi doresc, după cântare,
La nuntă brazii din Carpați, drept nuni,
Și darul de-a ciopli în lemn altare
Cum l-au avut umilii mei străbuni.

CHEMAREA IZVOARELOR

In lumea asta largă nu găsesc
Un loc să-mi fie mai frumos și drag
Decât pământul nostru românesc
Al doinei din pădurile de fag.

Și a simți mi-a devenit firesc
Spre el, cum visele mereu mă trag
Incât pe urma dorului pornesc
Așa ca după steaua lui, un mag.

Acolo este țara mea, vecină
Pridvorului de rai unde apar
Măiestrele și îngerii la cină
Astâmpărându-și foamea, cu sfânt har.
-Și se va face-odată știu lumină
Prin casa noastră, ca în orice-altar.

ROMANILOR BASARABENI

Chiar dacă pâine mucedă v'au dat
Și ați trăit sub ei, în lanțuri puși,
De legea voastră nu v'ați lepădat
Mai bine-ați pățimit ca noi Isuși,

Oricât lumina'n casă n'a intrat
Soldatul beznei vă păzea la uși,
Voi inima curată v'ați păstrat
Nu v'au făcut după comandă, ruși.

Retrași la sate v'ați găsit izvorul
De unde ați putut lua tăria
De-a înfrunta pieptiș cotropitorul
Și s'ascultați cum vă șoptește glia,
Sub care neamu-și poartă'n veci soborul,
Că țara voastră este România!

LA VORKUTA

Un număr pe o placă vă arată,
Dar sunt încă și altele puzderii,
Toți moartea ne-am găsit-o laolaltă
Prin lagăru'nghețatelor Siberii.

Dar inima păstratu-mi-am curată
Prinos credinței am învins mizerii,
In gând basarabean de soț și tată
Eram cu-ai mei la masa primăverii.

Când astăzi vă simțesc în jurul meu
Imi ușurați, copii, singurătatea
Chiar dacă am să zac aici mereu
N'o să-mi revăd de-acuma vai, cetatea,
Să știți din cât vă dăruie Dumnezeu
Nimic nu e mai scump ca libertatea.

VATRA INIMII

Când va veni ziua să mor
N'aș vrea să mă împărtășesc
Decât din apa de izvor
Ce curge'n plaiul românesc.

Ea poartă, parc'ar fi odor,
Albastrul raiului ceresc
Ii duc în suflet mare dor
Printre străini, de când, trăiesc.

Doar Miorița mi-a dictat
Tot cât e viu prin scrisul meu,
Iar urma sa, duh luminat,
M'a cârmuit în sus mereu,
Pe graiul ei neîntinat
Vorbi-voi și cu Dumnezeu.

Ovidiu Vuia

INCEPUT DE ZI*)

MATRICE SUB "ZODII IN CUMPENE"
"VRAJA OCHILOR"
"DETERMINANȚI" SFERICI
"REZONANȚE"
"SEMNIFICAȚIE"

Retrospectivă I. Țuculescu
1965

Cu penelul nimănu
Ai știut
să pui
în "hore"
"dimineți"
și
"aurore"
de pe-o "pană de păun"
de pe-al țării tale "drum"
și să scoți de sub pecete
siruri tefere de feți
iar pe tăcutele vecii
colori să pui și să le'nvii.

Ci uitându-te cu el
dinspre zările trezite,
peste țări și peste mări
peste-a vieților mișcări
peste mersuri
peste stări
peste "forme" și'ntrebări
peste "umbre" și cărări
peste "sbor"
peste cătări
peste-"adâncuri" și'nălțări,
peste "lumi nenumărate",
peste "oceanele" toate
ca să le apară firea
le-ai desprins, din miez, privirea,
și le-ai răsărit izvor
"neștemate pe covor",
-tu, cu "ochii" cei mai buni
cătători "printre străbuni".

Din răsfrângeri
și din ape
le-ai adus văzul aproape.
Din "izvoade" de comori
"nopți" ai înecat în "zori"
și-ogindindu-te în ele
ai desprins din "om", "ulcele"
pline ochi
toate
cu stele

Din sclipiri
și nevăzături
pulberi ai adus să scuturi
pe aripele de "fluturi"
stropi de flori
și joc de scuturi
solzi
în flor de dans

să fluturi
în înaltul de antene
de cuprinderi
și'nceputuri
de "legende" pământene.

Prin lumini
și
"irizații"
ai suit cântând
în spații
și'n pridvorul
vechi,
de-azur
ai strâns
"bolțile" din jur
și sub
"ceruri" desfăcute
te-ai îndrăgostit
de "sori"
și ai prins
"furtuna'n nori"
în agrafe
de culori

Și cu semnul semnelui
"porți" ai uns "infernului"
Și ca trâmbețe să sune
irumpt-ai
"Aur din cărbune".

Sezi în fața mea minune
Cum
ai putut
să faci,
să taci,
și să suferi
pentru "lac"
și pentru "nuferi"...
Și să pui
un nou obraz
în
al duhului pervaz

Cașin Popescu

*) Sub acest titlu cetitorul nu va găsi o **poezie** așa cum poate se așteaptă și așa cum ar cere "ars poetica" sau regulile prozodiei. Sunt spuse aici, dintr'o puțină aducere aminte, impresiile avute față cu picturile lui Țuculescu expuse în sala Dalles la acea extraordinară retrospectivă din 1965 (278 de opere, semnificația fiecăreia fiind scrisă pe eticheta însoțitoare). Impresii rostite soției mele lângă aproape fiecare tablou, când privirile căutau să-l înțeleagă, sub vraja directă comunicată de pictor prin creațiile sale, pe care atunci le vedeam pentru prima oară. Le-am așternut pe hârtie, la întoarcerea acasă -urmând îndemnul soției mele- atâtea cât a mai putut păstra memoria noastră, fără a mă fi îngrijit, nici atunci, nici mai târziu, a le da o formă alta decât aceea auzită de soția mea și de tablouri în timpul perindării prin fața lor.

O copie a acestor impresii am oferit-o, prin

sincera amabilitate a duduiei Leanța (Elena Galaction), soției pictorului, la câteva zile după notarea lor, nu spre publicare, ci ca semn de recunoștință postumă pentru sentimentele ce pictorul mi le-a creat. O împărtășire a gândurilor lui. Pe care azi o fac cunoscut -câtorva- cu același gând, pentru că și acum, ca și atunci, ne găsim la același început de zi, așteptând să se facă lumină.

Casim Popescu

HRISTOS ȘI GLORIA

Meditație*)

Citim în Geneză 45, 13 că, atunci când Iosif se face cunoscut fraților săi, le zice: "Istorisiți tatălui meu toată slava pe care o am în Egipt". Și, în pofida acestei slave sau glorie, el, Iosif, nu se folosește de ea nici pentru ca să se laude, nici ca să se răzbune pe frații săi, care odinioară îl vânduseră ca sclav, nici nu se semețește cu cinstea pe care i-a dat-o Faraon, nici cu bogățiile Egiptului, la care avea acces în mod deplin, ci gloria sa se va arăta în bunătatea inimii, în noblețea sufletului său, în generozitatea ființei sale.

Așa încât vorbind despre glorie, cuvânt care are o forță irezistibilă ca și puterea, și frumusețea, putem afirma că această glorie (slavă, mărire sau cinste) stă în interiorul ființei noastre, în inimă. De aici o primă concluzie: gloria adevărată este cea morală, care trebuie căutată în fapta generoasă, în noblețe, în altruism.

Hristos - Domnul fuge de glorie; când vor să-L proclame rege se ascunde de mulțimea oamenilor, fascinați de divina Sa putere. Dar, tocmai de aceea, nimeni în trecut, în prezent și nici în viitor, nu se arată ca El, în gloria Tatălui și în gloria istoriei omenirii. El moare pentru neamul omenesc și pentru mântuirea acestuia.

Viața Lui de jertfă este încununată de o înviere în și cu GLORIE, de o înălțare în și cu GLORIE și va fi apoi, la a doua Sa venire, o întoarcere în și cu GLORIE.

De unde desprindem a doua concluzie: că nici fuga după glorie și nici fuga de jertfă sunt aducătoare de glorie, ci tocmai, dimpotrivă, fuga de glorie și fuga de comoditate, care presupune prezența jertfei, a sacrificiului, a muncii, duce implicit la rod, la răsplată, și în mod firesc și la glorie. Nimic nu este mai în van, mai steril, mai depărtat de rațiune, decât să ne apucăm să cântărim gloria sau cinstea pentru noi înșine...

Numai jertfa de iubire și din iubire a lui Iosif a adus ameliorare și ușurare vieții lui și neamului său. De unde desprindem că abia atunci când ne vom afla aplecați asupra muncii îndreptată spre zidirea noastră și a semenilor noștri, muncă ce presupune jertfă, vom putea culege slava ce rezultă din picăturile de sudoare și din greutatea efortului depus.

Fie ca starea aceasta de jertfă să se permanentizeze în viața noastră, nu pentru a culege o glorie efemeră, ci pentru a ne dura un edificiu duhovnicesc, care el însuși exprimă frumusețe,

laudă, bucurie, putere și slavă negrăită, cultivându-ne în acest fel conștiința că singura glorie care se cade a o râvni este gloria în virtute, rod al dăruirii de sine pentru alții, întocmai cum ne-a pilduit-o patriarhul Iosif în Egipt, aceasta însemnând, cu alte cuvinte, gloria în și prin Dumnezeu.

Preot Gabriel Cernăuțeanu

*) Din volumul HRISTOS și... viața noastră (lucrare în manuscris).

NOI ȘI EUROPA

Înainte de a trata problema europenizării noastre, devenită pentru unii adevărat slogan bun la toate, va fi necesar să clarific sfera unor noțiuni.

Astfel, în comunism, cultura definindu-se drept totalitatea bunurilor materiale și spirituale, pe care a ajuns să le aibă un popor în evoluția sa istorică, se suprapune total cultura cu civilizația, mai ales când se postulează că între cele două nu poate exista nicio contradicție. Este de adăugat că dacă pragmaticii liberalismului apusean sunt de acord cu această definiție, filosofii și sociologii în majoritatea lor, au altă părere. Și anume, cultura cuprinde creațiile spiritului, deci ar fi vorba de artă, știință și instituțiile lor, pe când civilizația se arată a fi produsul gândirii științifice aplicate, devenită tehnică, industrie, într'un cuvânt bunuri materiale. După O. Spengler -și Blaga este de aceeași părere- prin cultură omul se realizează istoric, împlinește un destin desfășurat în timp, având anumite "Urphänomene" (fenomene originale) (vezi și spațiul mioritic și sofianismul din filozofia culturii, a lui Blaga), pe când civilizația apare, în spațiu, ca o posibilitate a omului de-a învinge natura, se conduce după legi fizice și sisteme, având la bază legea cauzalității, acestea toate din urmă lipsesc în cultură. Mai mult, după autorul citat, există o continuă luptă între cultură și civilizație, cum se întâmplă în societatea faustică apuseană și americană. Ideile, susține Spengler, sunt înlocuite cu dictatura banului și a mașinismului, civilizația înlocuiește cultura așa că aceasta din urmă pe încetul își pierde din valoare și dispare.

Chiar dacă nu admitem teoria lui Spengler expusă în celebra sa lucrare "Der Untergang des Abendlandes" (Dispariția Apusului), vom fi obligați să menținem dualismul, cultură/civilizație căci numai astfel vom putea avea o viziune dreaptă asupra subiectului pe care mi l-am propus să-l analizez în cele următoare.

De la început, subliniez, că însăși expresia respectivă este discutabilă deoarece se referă la europenizarea noastră ca la ceva din afară, și odată ce țara noastră se află în Europa, ea apare ca un veritabil nonsens, pentru a ne referi la raportul real dintre România și țările apusene, în această pendulare, veche de tot, ni se cere să ne cunoaștem mai întâi pe noi înșine, adică să ne determinăm identitatea națională, așa cum o fac

mai toate popoarele acestui lăudat Apus, de altfel.

În cadrul civilizației, de la boierul inimos, Dinicu Golescu, am avut idealul, bine justificat, de-a ne apropia de civilizația apuseană, mai precis, de standardul de viață european. E logic să o facem, și-acuma, bineînțeles. Nu-i niciun secret că la ora actuală țara se găsește într'un faliment total economic, deci se impune s'o luăm de la începutul începutului, dar o atare redresare nu se poate realiza, prin vreun împrumut străin, oricât de gras, ci numai recurgând la propria noastră voință și putere de a ne salva, cum obișnuia să o spună în cazuri asemănătoare, chiar dacă nu așa tragice, Vintilă Brătianu, adică numai "prin noi înșine".

Primul pas înainte, dacă vroim să-l facem, va trebui să ne scăpăm definitiv de neocomuniștii și nomenclatura care ne conduc, aceștia nu urmăresc decât puterea și menținerea privilegiilor, de loc interesele fundamentale ale țării, pe care ei au dus-o la faliment. De pildă, devalorizarea leului nu poate determina o redresare economică prin punerea noastră pe piața Europei, ea oglindește doar situația dezastruoasă în care ne aflăm și nimic mai mult. Leul poate primi valoare internațională numai prin munca pe care o investim în el, deci iarăși prin noi și numai prin noi înșine, condiție fundamentală dar nerealizabilă, până nu ne vor conduce oameni, care nu vor urmări decât binele și prosperitatea României și a poporului ei.

În acest context Europa sigur va putea să ne fie de folos, adică îi plătim prețul pe care ni-l cere, din tranzacția respectivă, și noi și ea, vom fi mulțumiți dacă fiecare va trage profitul scontat. Societatea apuseană, faustică numită de Spengler, ridicată prin acel Wille zur Macht nietzschian, nu cunoaște altă valoare decât a banului, prin urmare a o trata cu sentimentalisme și declarații de vasalitate, nu-și are rostul și va fi numai în detrimentul nostru. Să nu uităm că ideologia marxistă, comunismul deci, este un produs al materialismului Europei secolului al XIX-lea, Marx și Feuerbach, primul, plagiator al lui Hegel, au fost profitorii ei, nu au făcut decât să desvolte anumite consecințe logice ale acestui cras materialism, inițiat de pozitivism și darvinism. Și să nu se uite că în 1917, Lenin a venit din Elveția, trimis de către nemți, în Rusia, și nu din fundul Asiei, iar pe noi același Apus în frunte cu Statele Unite, ne-au vândut fără niciun regret Rusiei bolșevice și ar mai face-o, în continuare, dacă interesele lor le-ar cere-o.

Iată ce trebuie să avem necondiționat în vedere atunci când printr'o piață comună am dori să ne apropiem de standardul atât de invidiat al civilizației apusene. Și ar mai fi de adăugat, să nu facem greșeala din trecut de-a adopta anumite forme fără fond deci să ținem cont în primul rând de spiritualitatea, posibilitățile și nevoile poporului român pentru a nu ne înstrăina de el, cum ne stă exemplul apropiat al comuniștilor.

Acuma ni se recomandă să-l citim pe Eminescu

cu așa dar va trebui să trăim cu adevărat **întru Eminescu** (după Noica în el, dar deschizându-ne totodată spre altăceva), adică numai cunoscându-ne și rămânând ce suntem, ne vom deschide eficient pentru toți, spre Europa.

Cât privește cultura, lucrurile stau mult mai rău, dacă la ora actuală cultura apuseană se află într'o criză adâncă de tot, să nu întrebuițez termenul de decadentă -introdus de altfel de Max Nordau- că nu convine multora. Cultura apuseană nu numai că a ajuns să-și conteste marile valori ceea ce ar fi un drept al ei, demn de respectat, dar pe această cale purcede cu violență la falsificarea necruțătoare a tot ce trecutul i-a lăsat moștenire.

Acțiunea aceasta se vede astăzi, de pildă, în teatru, unde regizorii, zic ei, modernizează operele clasice, de fapt prin sterilitatea lor creatoare, le schimbă complet sensul și mesajul, batjocura lor le aduce în pas cu vremea, hotărăsc ei. Oare nu-i exploatat aici spiritul de masă despre a cărui realitate vorbește într'un eseu, Ortega y Gasset, *das Man* din filosofia lui Heidegger și al aceluiași Spengler?

Să dau însă câteva exemple:

Se știe că în piesa Salomeea, reluată în opera lui R. Strauss, Oscar Wilde tratează subiectul biblic cu totul senzual, fiica lui Irod iubindu-l pe Ioan Botezătorul când i se aduce capul pe tavă, îl sărută și-l strânge la pieptul ei. Interpretarea celebrei Sarah Bernhardt a făcut senzație la timpul ei, când încă trăiau autorii ei, și ei nu au cerut mai mult. Recent într'o casă de operă din Germania, regizorul pretinde interpretei lui Salomeea, de la piept să coboare capul sfântului și după ce-l duce între picioare la nivelul organului ei genital (Scheide înseamnă teacă, în limba germană) să imite gesturile de masturbare, cu el. Fiindcă, spre cinstea ei, cântăreața refuză actul respectiv, este pe dată concediată, litigiul urmând să fie elucidat pe cale juridică. Nu mai fac niciun comentariu, adaug însă că Geo Bogza ar saluta evenimentul, care demonstrează cât de actual "european" este el cu celebrul său volum de poezii, *shoking*, intitulat *Jurnal de sex*, neluat în seamă, pe bună dreptate, la apariția sa în țară.

Într'un caz asemănător, Virna Lisi, celebra actriță italiană a refuzat să joace un rol în care ca mamă trebuia să se culce cu propriul ei fiu: "Nu doresc să mă vadă copilul meu, într'o astfel de postură" a afirmat cu dreptate artista, numai că puține colege de-ale ei, pot să se emancipeze de sub dictatura, rătăciților mentali, regizorii "moderniști".

Să mai amintesc reprezentarea lui Faust, tot în Germania, în care noaptea Walpurgiei este redată ca o scenă de film pornografic, viziune de care sigur ar fi roșit chiar libertinul Goethe.

Ce să mai spun de un concert simfonic în care, în timp ce orchestra chinuiește instrumentele-lighe, un "solist" pronunță cu voce tare cuvinte ca: parlamentarism, comunism, societate și ce-i mai trece prin cap, și asta în țara lui Beethoven și Schumann!!!

Fiindcă veni vorba de teatru, mai relatez că încă sub comunism, ajungând la București o trupă de artiști din Düsseldorf, cu piesa Hamlet, venerabilele noastre actrițe, Marieta Sadova alături de Marieta Anca și Lili Carandino, au dorit să vadă și ele spectacolul. Iată însă că fiind confruntate cu o elucubrație modernistă, în loc de un Hamlet shakespearean propriu zis, Marieta Sadova a primit un atac de cord încât a trebuit să fie dusă acasă de urgență, în timpul spectacolului. "În timp ce noi stăm sub jugul comunist și vă așteptăm, voi v'ați pierdut cel mai elementar simț al rușinii și al respectului pentru marea artă, pe care noi am slujit-o și în care mai credem" a fost gândul ce era să omoare pe marea artistă română.

Și nu e altfel în artele plastice unde, oricât l-am admira pe C. Brâncuși, rolul pe care l-a jucat în deschiderea noului drum modernist, este de necontestat. Se știe că vizitând Statele Unite, lui Brâncuși i s'au impus taxe vamale pe sculpturile sale considerate simple bucăți de metal și nimic mai mult. Incitat, bineînțeles de confrății săi de breaslă, sculptorul din Hobita, dă în judecată autoritățile americane și câștigă procesul prin sentința că numai artistul poate să hotărască asupra lucrării sale, dacă aceasta este sau nu, operă de artă. Bine înțeles că judecata cu totul profană, mai mult decât arbitrară - odată ce se pune întrebarea cine hotărăște atunci dacă un individ este artist sau nu - a fost însușită de cei mai mulți ziși artiști moderniști, deși opera de artă nu se poate confunda cu judecata creatorului ei fără să devină un obiect oarecare, cum de altfel e și tratată în societatea banului, zisă de consum.

Astfel în Germania de astăzi este în mare vogă "sculptorul" Beuys, decedat acum câțiva ani, ale cărui opere de pildă constau dintr'o mătură veche și ceva moloz sau o mașină veche ce trage după ea anumite greutateți, creațiile lui spre deosebire de ale celorlalți artiști cer explicații scrise, așezate pe peretele din dreptul lor, privitorul nu cumva să creadă că din întâmplare a rătăcit dintr'un muzeu într'un garaj cu vechituri. La Stuttgart unde, la muzeul de stat, există o sală dedicată exclusiv "genialului" sculptor, un necunoscut a așezat printre extraordinarele lui producții, o pereche de pantofi uzați și au trecut două săptămâni până s'a sesizat direcțiunea, altfel nimeni nu a observat "adaosul" respectiv, de unde încă se poate deduce nivelul de "massă" al vizitatorilor, vorba ceea "cum e turcul și pistolul".

Altădată, aflându-ne în muzeul din Giessen, modest de altfel, cu un sculptor din țară foarte "europenizat", epigon al lui Brâncuși, o a treia persoană văzând expusă o placă de marmoră ordinară crăpată în două, drept obiect de artă, îl roagă pe artistul nostru să-i explice semnificația "operei" date, la care el îi răspunde sentențios: "Este expusă într'un muzeu, prin urmare-i operă de artă". Dixit...

Și exemplele se pot înmulți cu miile, constituiesc regula și nu excepțiile, confirmând transformarea lucrării de artă în marfă și nimic mai mult, produs al artistului devenit simplu specialist al

meșteșugului său (Spengler).

Nu pot trece peste ultimul exemplu, poate cel mai grăitor, la ce nivel a putut decădea arta unui artist din Viena, ajuns profesor la institutul de belle-arte din Frankfurt, unde colegii l-au ales la catedră cu toată opoziția autorităților, incitate și de revoltata opinie publică. Ar fi aici și o pildă de libertate, prost înțeleasă, a omului modern!!!

Ei bine "domnul artist" din metropola lui Mozart, este autorul unor mistere picturale, în care după ce taie niște animale (le belește, zice mai potrivit, pe limba sa, țărâna română) după ce se scaldă pur și simplu în măruntaiele și sângele animalului, asistat de un public "sacerdotal", cu sângele adunat într'o găleată, respectul pseudo-pictor mângălește niște pânze, și astfel se naște "marea" sa pictură.

Și ca să nu se creadă că vorbesc de cine știe ce bizarerie, domnul "artist", în ultimul timp, și-a mutat misterele în sala de prelegeri, studenții săi sunt încântați de măcelul la care asistă și profesorul lor le mai și recomandă consultarea videourilor luate după "liturgiile" lui profane, confundate cu cele ale unui simplu măcelar, față de care zice artistul că are un respect deosebit dar totuși el are pretenția că se deosebește de simplul tăietor de animale. Poate că acesta din urmă are mai mult respect față de arta de a transforma un porc în cârnați decât artistul care pur și simplu îl ... măcelărește. Încă odată subliniez că tot acest ceremonial are loc într'un institut de artă, așezat la câțiva pași de un muzeu unde sunt expuși maeștrii Vermeer, Rembrandt, Botticelli și alții. Să se mai spună că acești pictori nu stau în relație cu adevărata artă a străbunilor lor, exact ca omul lui Darwin cu maimuța, dar aici evoluția a însemnat de fapt un regres de la superior la inferior, de la om la maimuță, cum de sigur este actualul "artist" cu misterele lui.

Și ar mai fi de spus că toate aceste manifestații sunt susținute de o critică tot atât de intransigentă - după Spengler așa este și spiritul faustic apusean - chiar totalitară, ca ieri promotorii culturalnici ai realismului socialist.

Dacă în ce privește cultura apuseană și raportul nostru cu ea, ne punem întrebarea ce avem de făcut, răspunsul ni-l dau chiar înaintașii noștri. Ion Manolescu, marele artist român, în memoriile sale, povestește cum, venind la București în perioada interbelică, un regizor expresionist modernist german, el nu și-a găsit amgajament pe scenele țării, care l-au refuzat pe motivul că teatrul românesc a trecut peste astfel de experiențe moderniste.

În pictură, Pallady și toată pleiada de artiști contemporani lui din România, au refuzat să meargă pe drumul cubismului, constructivismului și al altor isme, ei au înțeles să caute culoarea sufletului românesc, expresia lirismului său mirotic.

T. Tzara pentru a-și populariza dadaismul inițiat de el într'o cafenea din Zürich (Elveția) a trebuit să emigreze în Franța, la Paris și-a găsit mediul potrivit și nu la noi. De altfel poezii noștri

interbelici realizând, ceea ce Bazil Munteanu numește o adevărată renaștere culturală, au fost autori de mari proporții creatoare, bazați pe autohtonismul și tradiționalismul Gândirii, pe lângă ei modernistii și avangarda lor - cu sprijinul lui G. Călinescu și al partidului comunist - au desfășurat o activitate așezată la periferia culturii românești, asta chiar dacă se numesc, Ilarie Voronca, Benjamin Fundoianu sau Eugen Ionescu, ultimul ajuns o personalitate a culturii franceze dar în cea română nu s'a remarcat decât cu discutabilul său "Nu", scris pe vremea când încă era un anonim nu numai al culturii noastre.

Dintre avangardiști, dacă am trece pe lângă G. Bogza, rămas la nivelul reportajului literar și al Jurnalului de sex, chiar despre Ion Vinea se poate spune că el a fost teoreticianul curentelor de avangardă în Contemporanul său, dar când a fost vorba să scrie versuri, n'a putut să practice anti-poezia și grimasa gratuită recomandată de André Breton, astfel că Bazil Munteanu pe drept îl consideră un elegiac modernist.

Și acum ar mai fi de subliniat exemplul lui Ion Pillat. Deși a cunoscut mai bine ca oricine în cultura noastră, întreaga mișcare apuseană modernistă dadaisto-avangardistă, a compus o poezie tradiționalistă și autohtonă, clasică, dar modernă, în același timp.

Drumul nostru al Românilor ni l-a trasat Marin Preda când ne recomandă în romanul său Cel mai iubit dintre pământeni, că ne putem salva din Era ticăloșilor numai dacă ne întoarcem la cultul marilor valori, se înțelege românești și universale. (De sigur, în trecutul său, Apusul posedă tezaure inestimabile.)

Terminând scurta mea expunere privind raportul nostru cu Europa, îmi dau seama că astăzi când în țară, cei mai mulți, cu voie sau fără voie, văd în societatea apuseană și americană un Eldorado, demn de a fi imitat după percepțiile sincronismului lovinescian - pe care unii caută să-l declare drept noul Karl Marx al culturii liberale - sunt convins că acțiunea mea este mai mult decât temerară, s'ar asemana unui glas care încearcă să predice în pustiu.

Dar fiindcă Adevărul este de partea mea, sunt sigur că va veni ziua când mi se va da dreptate și noi Românii vom fi conștienți că pentru a ne salva din criza culturală actuală, va fi nevoie să ne întoarcem la izvoarele autenticelor valori, arătându-ne spatele tuturor impostorilor și infractorilor din domeniul spiritului.

Doar în asemenea condiții, după ce ne determinăm identitatea națională și culturală, vom putea vorbi, în sfera realului, despre Noi și Europa.

Redacția

PE MARGINEA EUROPEI UNITE

În așteptare

Casa Albă pactizează cu Kremlinul. Kuveitul a ajuns o poveste "crimi", cu bombe și morți de paradă, reclamă pentru copii de șeici.

Islamul își mișcă unele mădulare și mormăie cum înaintea trezirii din somn. Arabii scrâșnesc și ei din nisipurile pustiurilor. În piețe se ard steaguri și se terfelesc credințe și tradiții. Omul - cel anume - devine, precum altă dată, prin conspirație, Napoleon(ul) pe insula Sfânta Elena, monedă de schimb, trocată. La licitație. Nu publică, și fără strigări. Un Hess pentru o Germanie Unită, un Honecker pentru un premiu Nobel. În timp ce, lumea - întreaga lume - se umple de oameni frustrați până în propria lor vatră și viață.

Drepturile omului? Cuvinte de afiș și speranțe vane, pentru naivi și creduli.

Europa Unită? Tam-tam alb, antirăzboinic. Zăngăneli în urechile masei de neinițiați. În dosul lor se plămădește o formă nouă de înstăpânire peste lume și de conducere a ei. Imperialismul și dictaturile - formele de tip monobloc - s'au dovedit, în timp, insuficient de rezistente: orice monobloc poate fi ros sau găurit de șoareci și pe încetul adus la fărâmițare. De unde ideea: dacă șoarecii nu pot fi distruși chiar cu toții, ei trebuiesc, măcar în parte, anihilați. Cum? Prin momeală și atragere la interiorul blocului. Cu șoarecii înăuntru, noua formă de "dictatură deghi-zată" nu mai are de ce să se teamă. "Unită", devine absolută: prin mozaicare cu șoareci, bine lustruiți și înțepeniți în monobloc. Mai rămân gândacii, care ar putea fi supărători și ei: prin foșnire. Aceștia, dacă nu se mulțumesc să trăiască din excremente, fără să foșnească, pot fi striviți: nu cu arme atomice, ci cu piciorul. Așa dar, de ce să nu desarmăm? Incetul cu încetul. Ca să vedem cum merge.

Hai să fim puțin serioși, domnilor albi. Și să avem curajul să privim populațiile Europei, imparțial, de pe balanța justiției. Recunosc, un echilibru greu de păstrat. Dar și mai greu - știu - este de acceptat o asemenea invitație. Mai ales - cum este cazul - dacă este vorba să se răspundă și unor întrebări puse în același nume al justiției. Cel care totuși vă invită la această încercare și își ia voia să pună unele întrebări este un octogenar: fost judecător și pledant în justiție. Cu drepturi câștigate întru aceasta în numele națiunii sale de-a lungul anilor săi de, trudă și suferințe îndurate pentru ca să nu lase nedreptatea și neadevărul să se atingă de balanța justiției și s'o descumpănească.

Vă întreb, domnilor cu mâini îngrijorate de soarta naționalităților și statelor europene:

Ce poate însemna o Europă unită, plănuită să fie pregătită în detaliu în anul 1993, când ultimul soldat rus rămas ca ocupant, în Germania este stabilit prin convenție a lua drumul țării sale învingătoare nu înainte de 1995, ca și cum, până atunci, Republica Democrată Germană - urmă a unei înstăpâniri arbitrare, degradant și scanda-

Giessen, 5 August 1991

Stimate dle. profesor Al. Zub,

los hotărâtă în "patru", după un războiu sfârșit (?) fără tratate de pace legale- ar mai ființa sfi-dătoare și amenințătoare în tancuri și arme ma-nevrate de foștii stăpâni?

Ce poate însemna o Europă unită, când princi-piile pe baza cărora s'a creat Europa de după primul războiu mondial -cel al naționalităților și al drepturilor etnice- a fost încă din timpul celui de al doilea războiu mondial călcat și recălcat criminal în picioare?

Ce poate însemna o Europă unită, când de cu-rând*), aceste principii sfinte au fost apăsate în-călcate, încăodată, la Moscova -de către Mihail Gorbaciov- și la Kiev -de către președintele Americii? (Cât de greu va fi pentru Istorie -o spu-nem în paranteză- să deosebească pe aceștia din urmă, de Stalini și Hitleri, se va putea vedea nu-mai după faptele ce vor urma, fapte ce nu se vor putea judeca fără cumpăna dreptății istorice. De sigur, orice judecată omenească, de pe acum, când nu sunt cunoscute toate rosturile dela Moscova și Kiev, nu ar putea fi decât pripită, adică ne-dreaptă. Unicuique suum.)

Cum poate fi o Europă unită, pentru noi Ro-mânii, câtă vreme frații noștri din cele mai fru-moase părți din Nordul Transilvaniei și Bucovi-nei, cei din întreaga Basarabie și cei din Sudul Dobrogei trăiesc urgisiți, sub juguri străine?

Cum poate fi o Europă unită, pentru Polonezii de pe pământurile luate lor de sovietici, câtă vreme peste aceste pământuri stăpânesc străinii?

Cum poate fi o Europă unită, pentru Germanii lăsați zălog (până când) Polonezilor, câtă vreme niciunii nici alții nu vor aceasta?

Cum poate fi o Europă unită, pentru..., câtă vreme?

Cum poate fi o Europă unită, pentru ..., câtă vreme?

Cum poate fi o Europă unită, pentru ..., câtă vreme?

Toate aceste naționalități, numite sau nenumi-te, nu sunt ele naționalități ale Europei? Și dacă sunt -și sunt, domnilor- nu sună EUROPA UNITĂ, așa cum se concepe, o formă de imperialism, cu șoarecii înăuntru și gândacii pe dinafară? Sau, EUROPA UNITĂ, nu sunt mai mult decât două cuvinte necoapte, întoarse din vrej?

-Trăiască Democrația Gorbaciov-Bush!-

-Trăiască Democrația Europei Unite!-

-Trăiască Democrația Vrejurilor întoarse!-

Este destul, Domnilor! Ce altceva să mai Tră-iască?

Ștefan Popescu-Ulea
Fost magistrat

*) N.R. Articolul al fost scris înainte de eve-nimentele de după 16 August 1991. Il publicăm ca pe o pagină de istorie.

Imi sunteți cunoscut prin cărțile semnate de dvoastră atât ca autor al unei lucrări despre via-ța și opera lui Pârvan cât și ca editor al ope-rei acestui mare savant, filosof și poet (mă refer aici în primul rând la atât de puțin cunoscutele dialoguri platonice pârvaniene).

V'am citit totodată și interviul dat în Timpul din Iași, în 15 II, 1991 și trebuie să vă asigur că împărtășesc întru totul ideile dvoastră despre felul cum va trebui să se scrie istoria țării noastre pe viitor, slujind ADEVĂRUL și numai ADEVĂ-RUL.

În legătură cu acest principiu sacru pentru orice istoric, aș dori să vă întreb cum vedeți campania pornită împotriva poporului român și a memoriei lui Ion Antonescu, de rabinul Ro-sen -fostul colaborator al tiranilor de ieri- și ca la un semn al său de multe publicații apuse-ne în frunte cu unele, de prestigiu, americane. Așa ceva nu s'a mai întâmplat decât în 1878 când la conferința de la Berlin, Bismarck nu a vrut să ne recunoască independența decât după ce modificăm articolul 7 din Constituție, favora-bil evreilor în primul rând, ceea ce a provocat reacția intelectualității române în frunte cu a filosofului Conta și a marelui nostru, Emines-cu.

Ca unul ce-am trăit în Arad, ca elev, fapte-le, îmi amintesc că în 1939 când evreii polonezi fugeau de nemți și-au găsit adăpost în România, majoritatea au putut să zboare în Statele Unite unde și-au făcut o situație înfloritoare ca de pil-dă oncologul venit mai târziu să-l consulte pe Gh. Gheorghiu-Dej, care avea cancer.

Dar mai mult, am fost întotdeauna, ca orice român, mândru de faptul că în România datorită omeniei arătate de Ion Antonescu și de poporul său, nu a existat un holocaust evreiesc, deci cu greu pot să admit că în România 300000 de evrei și-au pierdut viața la porunca "fascistului" Ion Antonescu.

Dar astăzi se susține de către evrei, se și co-memorează holocaustul de la Iași, unde ar fi fost uciși 15000 de evrei, care-și dorm somnul de veci în groapa comună din cimitirul orașului.

Doresc să aflu părerea dvoastră despre acest holocaust de la Iași, deci a istoricilor români bazată pe fapte și documente. Dacă dvoastră nu doriți să răspundeți unui străin, într-o proble-mă atât de delicată, vă rog cel puțin să-mi trimi-teți materialul de rigoare să pot constata că în-tradevăr a existat sau e pură invenție acel holo-caust evreiesc de la Iași. Nu vă cer decât ADE-VĂRUL în numele căruia ați spus că trebuie cu orice RISC scrisă ISTORIA.

Cu aceleași sentimente de prețuire rămân al dvoastră, în speranța că nu tăcerea va fi răs-punsul ce-l voi primi din partea dvoastră.

Dr. Ovidiu Vuia
Gleubrechtstrasse 10 / 63 Giessen / Germany.

N. R. În atenția cititorilor.

Găsim în Jurnal-ul lui Gala Galaction din acei ani de tristă și întunecată amintire:

"3 Octombrie 1942 (Sâmbătă).

Amicul A. L. Zissu a fost trimis în lagăr, la Tg. Jiu, pentru o scrisoare insultătoare trimisă Centralei evreiești. Barbu Lăzăreanu îmi trimite vesti că e amenințat să fie strămutat, cu familie cu tot, în Transnistria. Zissu e un cutezător și un ispititor de primejdii. Pe lângă asta, sănătos și milionar, dar bietul Barbu Lăzăreanu!... Bătrân, slăbănog, să-l sufli să cază! Cine conduce politica antievreiască în guvernul nostru și cine face listele victimelor?"

Dar cine era acel "cutezător" care a trimis "Centralei evreiești" acea "scrisoare insultătoare"?

Găsim în același Jurnal:

"9 Februarie 1942 (Luni).

Am fost alaltăieri seară conmeseanul lui Zissu. Implinea 54 de ani și voia să-și sublinieze, între prieteni, ziua de naștere. Nu-l mai văzusem de peste un an... Țineam să ne revedem. Același om straniu, cavaler al lui Israel, nabab în calități ca și în defecte. Un om, însă, de-a pururi interesant și încununat -indelebil- cu cununa prieteniei mele. Am cunoscut la masă la el, pe actrița Beate Fredanov. Voi parafraza pe străvechiul retor Libanius care zicea: "O zei nemuritori, ce copii nasc femeile creștine!" -și voi zice și eu: "O, stăpâne, Doamne, ce copii extraordinari nasc femeile din Israel..."

Cum se citesc oare aceste însemnări din Jurnal-ul lui Gala Galaction din 3 Octombrie 1942 și 9 Februarie din același an, alături de **pretinsul** "holocaust" de la Iași când conducător al statului era același mareșal Antonescu, care, în acei ani ai războiului, a luat hotărât parte evreilor numai pentru că cineva -indiferent cine- a îndrăznit să trimită o scrisoare insultătoare centralei evreiești?

De ce acest mare prieten al Evreilor și apărător, într-o toată convenită dreptate, al lor nu notează nimic în jurnalul său intim în legătură cu "monstruosul" și "tragicul" act de la Iași? Să se fi petrecut acele abominabile crime atât de repede și atât de ermetic, și într'un așa de "strict secret" încât nimeni, nici chiar Evreii sau rudele celor uciși -15000!- să nu fi putut afla, la vreme despre ele? Și să nu rămână nicio urmă scrisă -incontestabilă- în arhive, în memorii, în acte de familie, etc, etc, pentru o indentificare postumă a lor? Nu **greu** ci **imposibil** de crezut. Pentru aceasta ne întrebăm cu toată îndreptățirea, ca și Gala Galaction, parafrazându-l în actualitate: "Cine conduce politica antievreiască și antiromânească în România Românilor și cine face holocaustul evreiesc din Iași?"

CĂTRE "22"

În numărul dvoastră din 12 Oct. 1990 ați publicat un Dialog cu Ion Negoițescu consemnat de Margareta Cârneci, având ca temă Cum se raportează intelectualul român la politic, la el doresc să mă refer pe scurt în cele următoare, odată ce Ion Negoițescu face niște afirmații compromițătoare nu numai pentru el, dar sigur și pentru cei ce-l publică.

Iată ce poate zice printre altele numitul I. N.: "Nae Ionescu este de o inactualitate desăvârșită. Ca filosof a fost nul -chiar dacă nu i se poate contesta meritul de a fi contribuit pe plan intelectual, n'aș spune spiritual- ca profesor de filosofie, la activarea minții străluciților lui ciraci: Mircea Eliade, Emil Cioran, C. Noica sau Mihail Sebastian".

Ca să se vadă proporțiile acestei aserțiuni, mai mult decât strigătoare la cer, făcută de altfel de un străin de filosofie, voi cita un scurt fragment din prefața scrisă, la Istoria logicii de Nae Ionescu, de filosoful N. Băncilă, cel ce-a onorat regimul comunist cu marea lui tăcere, de care I. N. se pare că n'a auzit: "Nae Ionescu era un metafizician și un credincios... Până la un punct foarte înaintat, totul era pentru el devenire continuă, istorie, pantha rhei. Însă dincolo de aceasta, era un vad de ultime înțeleșuri și un fel de albie fixă, la care se raportează toată istoria noastră. În lumea noastră, fixitatea e artificialitate, e moarte și nimeni n'a simțit aceasta mai puternic decât Nae Ionescu. Dar în lumea cealaltă, lumea ultimelor coordonate, fixitatea e viața. În lumea noastră, perfecțiunea nu există și ce se apropie de perfecțiune se apropie de moarte, fiindcă nu iese astfel din această lume. Dar dincolo, în lumea cea mai reală și cea mai ideală, totodată, perfecțiunea e maximum de trăire, e actul suprem. Acolo totul stă și totuși totul viază, acolo sunt esențele și luminile, față de care lumina din lumea noastră e ca noaptea față de ziua".

Privitor la rolul jucat de gâdirea lui Nae Ionescu în hermeneutica istoriei religiilor, a lui Mircea Eliade, subliniem că tipurile esențiale pe care savantul român le fixa în specialitatea sa, decurg direct din învățătura maestrului său, lucru pe care Mircea Eliade o mărturisea fără nicio rușine.

Pe C. Noica, Ion Negoițescu îl notează drept denigurator al Occidentului pentru că a scris printre altele, excepționala carte *Despărțirea de Goethe*. Acestei cărți îi aducem vina de a fi reluat ideea lui Nae Ionescu despre faustianismul societății apusene, fără a-l fi citat, măcar odată.

Dar ca să-și continue motivațiile mai mult decât discutabile, I. N. îl declară pe Nae Ionescu drept cel mai mare dușman al democrației liberale, și face acum o greșală ce nu-i permisă nici celui mai nevinovat diletant, când anulează un sistem filosofic, din cauza convingerilor politice ale autorului.

Dar să dau două exemple grăitoare. Se cunoaște că Platon ca adversar al democrației ateniene a preconizat Cetatea totală cu nuanțe comuniste

Domnilor!

Raporturile dintre noi sunt grav avariate, de când ziarul dvoastră prin pana dlui Romallo a adus grave injurii memoriei celui ce-a fost mareșalul României, Ion Antonescu. Și anume dl. de care este vorba, îl declara pe Antonescu necinstit -deși se știe că la cinstea și onoarea lui ținea mai mult ca la toate, și încă nimeni nu a îndrăznit să ridice mâna asupra lor- imputându-i că ar fi luat mai multe salarii decît ar fi fost un profitor ca majoritatea politicianilor noștri. Ei bine, aș dori să vă informez atît pe dvoastră cît și pe dl. Romallo, că este bine cunoscut, mareșalul Ion Antonescu nu primea decît salariul său de soldat, solda ce i se cuvenea, restul retribuțiilor le dona fondului mutilaților de războiu, la care ținea foarte mult.

Înțeleg bine că sunteți proregalisti, respect orientarea dvoastră chiar dacă slujește pe un om care si-a trăit Waterloo-ul carierei sale pe ziua de 23 August 1944, dar asta nu înseamnă să-mi lezați sentimentele ce le port mareșalului Antonescu, intrat de-acum în legendele Istoriei Românilor, alături de voevozii neamului, Ștefan cel Mare, Mihai Viteazul și toți cei care au luptat și au căzut pînă la urmă, pe altarul Patriei noastre.

Fiindcă de ei este vorba, trec peste toate divergențele dintre noi, atrăgându-vă atenția asupra mai mult decît discutabilei analize, făcută de dl. Viorel Roman, în ziarul dvoastră Căminul românesc din Septembrie 1990, privind evenimentele de la Timișoara, în zilele lui Decembrie 1989. Articolul este intitulat: "Profanarea de morminte la Timișoara 1989. Antigona, Dracula și Mass media".

Dânsul vrea să demonstreze cu multă siguranță, că toate cadavrele care au fost arătate în acele zile ale revoluției anticomuniste la televizor nu au fost victimele securității ci au apărut ca urmare a deshumărilor executate prin profanarea mormintelor din cimitirul săracilor al Timișoarei, de către inconstienta massă a revoluționarilor. (Subliniind că în politologie mass media înseamnă mijloacele de transmisie în massă a știrilor -televizor, presă, radio, etc.- amintim că în articolul său dl. Viorel Roman depășește sfera acestei noțiuni, în ea cuprinde evident și opinia publică "falsificatoare" a imaginilor transmise de mass media, prin urmare pentru a evita orice echivoc ne vom feri să întrebuințăm în continuare acest termen!)

Sunt medic specialist în patologia creierului deci prin forța împrejurărilor vin în contact aproape zilnic și cu anatomo-patologii generali și cu medicii legiști, astfel că am reținut și eu de la început faptul, că acele cadavre arătate la televizor, prezentau semne de-a fi suferit marnopera autopsiei și țin acum să relev certitudinile științifice pe care mi le-au adus descrierile dlui Viorel Roman.

În primul rând este vorba de declarația medi-

chiar, dar pentru asta niciun democrat, oricât de convins, nu s'a gândit să-l declare ca filosof...nul. Iată cazul mai recent al lui Heidegger considerat de unii cel mai mare filosof al secolului al XX-lea. Ei bine, nu-i un secret că filosoful german nu s'a distanțat categoric, renegându-și apartenența la partidul național-socialist, mai mult, a arătat că el a văzut în hitlerism forța care ar fi putut învinge comunismul și americanismul. Cu toate acestea niciun democrat american nu se gîndește să anuleze sistemul de gândire heideggerian! E drept că Heidegger a fost un autor interzis aproape cinci ani, după cel de al doilea războiu mondial, dar dacă socotim că Nae Ionescu stă în această situație de 50 de ani, atunci trebuie să ne punem întrebarea dacă nu cumva românii din tagma lui Ion Negoițescu se arată a fi prea puțin pregătiți pentru a recepționa **marea filosofie a lui Nae Ionescu**.

Și se mai cere a fi spus că democrația nu se apără și impune în mod exclusivist și cu fanatismul de care dă dovadă Ion Negoițescu -așa cum solicită comunismul- din contră, aș zice că democrația crește și se consolidează tocmai prin tăgăda ei, de unde imperioasa necesitate a opoziției.

Atitudinea dlui Ion Negoițescu este cu atît mai contradictorie cu cît în cartea Scriitorii români din 1978 apărută la București deci sub comuniști, același autor îi face un rechizitoriu drastic lui Ion Ghica numai fiindcă acesta se arată apărătorul intransigent al democrației, liberale (???).

De altfel țin să remarc că în ideile sale I. N. nu-i original, urmează aproape dogmatic Istoria civilizației române moderne de Eugeniu Lovinescu, lucrare mult criticată dar pe care dânsul o reconsideră ca pe una din operele de temei ale culturii noastre. Este sigur că respectivul domn Ion Negoițescu nu se gîndește atît la destinul neamului său cît a servi conștiincios binecunoscutul clan apusean în slujba căruia stă.

Nu găsesc potrivit să mai insist asupra loviturii date de I. N. viziunii politice a lui Eminescu, considerată lovinescian "retrogradă", ea sigur ocupă un loc bine definit în cultura românească și de-acolo comentariile unui nou Grama nu o pot detrona, eventual să-i mărească strălucirea nemuritoare, dar punând-o în raport cu naționalismul de ultimă oră al lui Ceaușescu, Ion Negoițescu de bună seamă se degradează, așezându-se chiar sub cunoscuții detractori eminescieni.

Înceind aș dori să mai amintesc că pentru a face parte dintr'o Europă democratică, unită, nu se pretinde Românilor să-și schimbe identitatea, să imite Apusul conform absurdului sincronism lovinescian, fiecare națiune va fi primită în sânul mării familii europene cu specificul ei, deci noi păstrându-ne tradiția mioritică și sfântul nostru eminescianism!!!

Ovidiu Vuia
6 Ianuarie 1990

cului legist al Timișoarei dată ziarului fracez Figaro, cum că respectivele cadavre din cimitirul săracilor au decedat și au fost înmormântate înainte de revoluție sau așa cum scrie, citându-l, dl. V. Roman: "Cusăturile la torace și abdomen nu sunt urmarea vreunei schingiului ci a examenului patologic, **care se face tuturor în România indiferent de cauza morții**".

Lăsând la o parte echivocul afirmației, dar chiar dacă **tuturor** se referă numai la săracii din România, acest deziderat e practic imposibil de realizat, așa că drul legist Milan Dressler recurge la un neadevăr **deci minte**, evident pentru a explica de ce toți deshumații, ca prin întâmplare, purtau semnele autopsiei. Iată din ce cauză **nu-i pot da dlui Milan Dressler absolut nicio crezare științifică**, ba mai mult, atitudinea sa dubioasă îmi pune evenimentele sub o cu totul altă lumină.

Este clar că morții din 17 Decembrie și zilele următoare nu au fost predați familiilor. Dar nu au fost nici transportați la morgă, cum se susține, așa ca medicul legist să aibă o evidență a lor scriptică. În ce scop? Securiștii vroiau să-și capete verificarea faptelor lor criminale? Cum s'a arătat ulterior, morții au luat o altă cale, au dispărut pur și simplu luând drumul crematoriului din București, dintre aceștia cel puțin șase au fost reținuți, astfel că au ajuns la medicina legală. Se pune întrebarea de ce tocmai aceștia au făcut excepție de la regulă? Am putea crede că ei prezentau leziuni ce puteau fi înlăturate printr'o autopsie mascată și deci nu-mi pare atât de imposibil ca dlui Viorel Roman și celor ce au interesul politic să-l sprijine, că respectivele cadavre expuse la televizor în zilele revoluției din Decembrie, și pe care le-am văzut cu toții, chiar și cei din exil, **să fi fost victimele securității "tratate" de colaboratorii lor, medicii legiști**. Regret mult, dar declarația dlui Milan Dressler, așa cum o redă dl Viorel Roman, îl acuză, **impunându-se cum se obișnuiește în astfel de cazuri, o contraexpertiză medico-legală condusă nu de unul ci mai mulți specialiști**, chiar și din străinătate!!!

Cât privește pe dr. Calogera citat în articolul respectiv, cu intenții evident tot dubioase, sigur că nu putea fi prea aglomerat de răniți, în calitatea sa de chirurg, odată ce aceștia nu luau drumul spitalelor aflate încă în mâinile criminalilor lui ceașescu, unde îi așteptau gloanțele călăilor.

Dl Viorel Roman dă impresia că regretă domnia ceașistă și își însușește teoria noilor cozi de topor care susțin că revoluția din Timișoara a fost manevrată de ungurii de peste hotare, prin persoana părintelui Toekes. Ca unul ce desaprobat acțiunile revizioniste ale acestui prelat, din ultimul timp, trebuie să-l rectific pe Viorel Roman și pe toți cei ce gândesc ca dânsul; în orașul erou și martir, Timișoara, revoluția poporului român își are rădăcinile în ura acestuia contra tiraniei și dictaturii ceașiste, înfrățirea dintre cele două popoare, maghiar și român, a oferit un exemplu sublim, chiar dacă, se pare, nu a durat.

În concluzie nu m'aș aventura să dau sentințe apodictice asupra unor evenimente care ne depășesc

și despre care cum se vede se dau declarații false care pot duce în eroare pe ziaristii de la Figaro, dar nu pe un medic specialist interesat să afle adevărul și numai adevărul. Eu nu pot să știu în ce măsură dr. Milan Dressler a putut sta sub amenințarea securiștilor sau dacă nu cumva face chiar parte din rândurile lor.

La Timișoara a tras și armata, cum bine se știe, deoarece acolo exact cum zice acum dl Roman, declara și mme ceașescu, ar fi fost vorba de o diversiune maghiară. Adevărul, cel puțin pe acesta, îl știu cu toții.

N'are rost să-i scoatem basma curată pe securiștii care ne-au chinuit și mâncat viața, ani de zile. Să lase în pace revoluția, să lase în pace poporul român liber să-și găsească drumul pe care l-a pierdut acum 45 de ani, atunci când comuniștii au pus mâna pe țara noastră, România.

Și ar mai fi de adăugat că regret foarte mult cum nu ați sesizat aluzia perversă a dlui Roman atunci când pomenește de tragedia Antigonei și o pune în legătură cu evenimentele din Decembrie de la Timișoara. Ori bine se știe, sub zidurile Tebei se băteau frații ei, Polinice și Eteocle, înfrățire pe care noi Românii, să nu mai vorbesc de cei căzuți în lupta anticomunistă, nu o vom admite niciodată, cei ce-au tras în revoluționarii din Decembrie 1989 nu pot fi nici frații lor, nici ai noștri! Aici s'ar potrivi mai bine să se amintească de crima lui Cain, blestemat pentru vecii vecilor că l-a omorât pe fratele său Abel, cum au făcut-o și criminalii securiști când au tras în românii care manifestau pentru pâine și libertate.

Privitor la Dracula, mitul acestuia este străin de tradițiile poporului nostru. Eroul aparține unui roman fantezist semnat de un autor obscur, irlandez, Bram Stoker, acesta a preluat figura lui Dracula de la un coleg de lojă masonă, ungurul Vram-bury. Dar dacă ceașescu rămâne ca un Dracula al istoriei noastre atât de oropsite, vina nu-i a poporului român ci a modului cum a înțeles să conducă țara, acest tiran, până la marginea prăpastiei. Felul cum îl vede dl Viorel Roman în postura unui țaran nevoiaș din Oltenia, adică o victimă a trecutului nostru ca popor, este inadmisibil, fiindcă nu corespunde adevărului. Dacă ceașescu și soția sa, sunt dați afară din istoria țării pe care au ruinat-o, cauzele stau în structura criminală a acestor străini de neam, urmași ai liftelor așezate pe malul Oltului.

Mă întreb cum a putut să apară un astfel de articol într'un ziar proregalist, deci considerat democrat?

Lupta eroică a locuitorilor orașului martir Timișoara, pentru libertatea României, ne este sfântă, asta dorim s'o aducem la cunoștința celor ce mai continuă să pângărească Templul ridicat țării prin jertfa lor; căci atunci în Decembrie 1989, copii, bărbați și femei, au înfruntat cu piepturile lor gloanțele comuniștilor și au învins.

Și așa vor învinge până la capăt!

Ovidiu Vuia
Decembrie 1990

NOTE POLITICE DIN GERMANIA

În articolul de față vrem să arătăm cititorilor lui -și prin aceștia tuturor celor interesați de rezidirea acelei României Mari pentru care au militat și luptat generațiile lui Take Ionescu și Alexandru Averescu, ale lui Nicolae Iorga și Nicolae Titulescu, ale lui Iuliu Maniu și Barbu Știrbei împreună cu atâtea altele ce au avut același mare ideal pentru unirea tuturor Românilor- cum suntem priviți noi Români de către Germania, prin exponenții ei oficiali sau oficioși, ori de câte ori conjuncturile politice sau mersul evenimentelor obligă, mai mult sau mai puțin, să se vorbească și despre noi. Pentru că în Germania nu se vorbește despre Români sau despre Statul Român niciodată din propria inițiativă a cuiva, în mod independent de ceasornicul politic. Aceasta pentru că Români și România par să fi ieșit -deocamdată?- din sfera intereselor Germanilor și Statului german.

Am numit **note politice**, aceste, de fapt, puncte de vedere germane, atât pentru a le deosebi categoric de ceea ce s'ar putea numi sau interpreta drept "impresii" sau "aspecte", dar și pentru a le sublinia, neutral, obiectivitatea lor ca "realități" înregistrate și reținute ca atare (în cele trei luni petrecute în Germania), dintr-o serie de informații, comentarii, prezentări, etc., fie televizate, fie apărute în presă ori în diverse publicații (jurnale, cărți) într'un cuvânt din tot ce constituie metode utilizate de către publicitate azi ca MEDIAS, unele dintre aceste metode fiind denunțate deja de Vance Packard în cartea sa "La persuasion clandestine".

De la cele mai, aparent, neînsemnate informații care nu ar putea fi privite nicicum ca având caracter politic -precum, de exemplu, prevederile meteorologice, pentru Europa, în interesul turiștilor- și până la cele mai importante asupra situațiilor politice excepționale sau în comentariile ce le însoțesc, se observă o totală indiferență față de ceea ce s'ar putea înscrie ca probleme sau preocupări românești, oricare ar fi caracterul acestora: național, politic, economic, religios, cultural sau de orice altă natură.

Un refuz total de opinii, ce s'ar cuveni, obligatoriu, a fi exprimate (în numele unui drept, necris, etico-politic, acordat de istorie, marilor popoare) în chestiunile ce interesează pe Români, ca națiune și Stat, în aceste vremi de haos și incertitudine sistematic create pe urmele unei dictaturi criminale, camuflat întreținută de factori străini de interesele noastre autentice de viitor, **se face pregnant simțit în tot ceea ce s'ar putea numi, pe scurt, atitudinea politică a Germaniei față de Români și România.**

Pentru Germania de astăzi, considerată prin mass media ei, noi nu existăm decât pentru interese strict economice cu profit sigur pentru partea germană și cine știe cum, și pentru cine, pentru partea română. Intocmai ca pe timpul odioasei și criminalei conduceri de familie ceaușisto-comunistă, cu care s'a pactizat și în Germania Federală, când, întreprinderile germane din R.F.G., care aveau contracte cu R.S.R., refuzau să angajeze refugiați politici români, ca nu cumva prin aceasta să se pericliteze relațiile politico-economice cu "mina" ceaușistă, respectiv profiturile materiale ale Germaniei.

Germanii știu bine că în România sunt la conducere cei mai perfizi continuatori ai politicii ceaușisto-comunistă -lupi roșii Ilici-iliescieni camuflați în piele de oaie- dar nu vor să recunoască aceasta pentru aceleași profituri materiale și pe deasupra pentru a scăpa de refugiați politici din România actuală.

Câteva exemple, din cele ce miră și întristează mai mult.

1. Ori de câte ori mass media germană se referă -se înțelege, numai atunci când sunt obligați, în cadrul informațiilor "cerute" de situațiile speciale- la orașele sau provinciile din România care au și un corespondent de nume nemțesc, acestea sunt indicate exclusiv cu numele străine; localitățile din Transilvania sau acelea din Banat, pentru care se cunosc și o denumire ungurească, sunt, totdeauna, indicate cu denumirea lor din limba maghiară, niciodată cu numele lor autohton, românesc. Cum ignoranța se exclude prin definiție din **medias** aceasta arată o lipsă de respect pentru drepturile etnice impuse de istorie, în ocurență, o lipsă de respect pentru istoria poporului român și pentru organizarea sa statală. Gravitatea acestui fapt -care nu poate fi trecut cu vederea- nu mai este nevoie a o sublinia; ea nu este de loc nouă -trimetem pentru aceasta la tableta lui N. Iorga: "Un conte de pe cea lume" cu subtitlul -Parva sapientia regitur mundus- (publicată în "Neamul românesc" din 8 August 1940, p. 1)- și pare să derive dintr-o componentă a unui spirit german ce se trezește în anumite împrejurări. Este destul să amintim "Diktatul" de la Viena, din vremea lui Hitler, când ne-a fost "arbitrat", în folosul Ungariei horthyste, Ardealul de Nord. Niciun istoric, publicist sau scriitor român nu s'a gândit vreodată să numească teritoriile germane aflate vremelnice sub ocupație sau administrație străină cu denumirea dată de ocupant. Firește, din respect pentru națiunea germană și conformare legilor devenirii istorice. Nimănui, în România noastră -aceea pe care vrem și vom ști să o recăpătăm cu orice preț- nu că nu i-ar trece prin minte ci pentru că nu si-ar îngădui să perpetueze (și cu ce scop), de pildă, denumirile franceze sau belgiene date de administrația franco-belgiană (în timpul cât Franța și Belgia au ocupat Ruhrul), unor localități din această regiune, ca să nu pomenim de cele aflate în teritoriile îndelung disputate între Franța și Germania, între Danemarca și Germania, ș.a.m.d. De ce am mai spune sau scrie as-

tăzi Slesvig în loc de Schleswig? Ca să gădilăm -sau să irităm- pe Danezi? Nu cred că aceasta le-ar place sau le-ar fi indiferent Germanilor. Vremelniciile istorice își au durata vremelniciilor. Trecătoare ca oricare altele. Mai mici sau mai mari. După împrejurări. Anii istorici nu au măsura anilor omului. Departe de noi gândul de a ne ocupa aici sau aiurea de istorie. Dar unele chestiuni, ce trebuie să fie clare în conștiința fiecărui individ și a nației căreia îi aparține nu pot fi nici uitate, nici trecute cu vederea. Cum spre pildă: problema unității Germaniei s'a pus pentru prima dată, în istoria ei, abia după anul 1848. În timp ce, unitatea Românilor, ca popor venind din străfundurile a șase milenii de strămoși aflați neconținut pe aceleași, niciodată părăsite de ei, meleaguri, s'a făcut, prin strămoșii lor Daco-Geții, tot dintr'un an 48, dar al ultimului veac al ultimului mileniu de dinainte de Christos, sub marele rege Burebista. După o destrămare tragică prin uciderea făuritorului ei, ea se reface -și se știe cât de glorioasă și cât de invidiată - odată cu recunoașterea lui Decebal ca rege (ca. 86-106 d. Chr.), între aceleași vechi-străvechi hotare dintre Carpații Maramureșului și ai Ceremușului, Tisa, Dunăre și Nistru, ba chiar și dincolo de acestea. Dispare, lungi veacuri de-a rândul, sub năvăliri străine și barbăre care i-au împiedecat închegarea într'o formă statală, și retrăiește cât zarea unui fulger în anii de domnie ai lui Mihai Vodă Viteazul. Amintitoare -pentru străini- a acestei unități a Românilor este pecetea de titlu a Voievodului din anul 1600 care cuprinde în ea stemele celor trei principate românești: al Munteniei, al Transilvaniei și cel al Moldovei până la Nistru. Acestea s'au fost spus în treacăt. Cei care vor să cunoască istoria neamului românesc să treacă "la învățătura strămoșilor" cum spunea Iorga.

Istorie -cu I mare- au scris și au dat lecții, la timpul lor, un Iorga, un Pârvan și toți aceia, Români sau streini, care au fost pătrunși de respectul pentru adevărul istoric. Mărturie pentru acest respect față de adevărul istoric este -păcat că nu în totalitatea lui- tratatul de la Versailles din 28 Iunie 1919, prin care s'a pus capăt primului războiu mondial după care România își recapătă cea mai mare parte din hotarele cuprinzătoare de Români -cei din moși strămoși obișnuiți să trăiască laolaltă. Nu avem decât vina Statelor "mici" dacă acum trăim răsluiți de către Statele "mari", vremelnice conduse de trădători de istorie și de ginți. În acel an 1848, revoluția națională a Românilor, care urmărea reunirea tuturor Românilor sub același steag, a eșuat fiind înăbușită de Turci -aceștia aveau să se strângă mai târziu către părțile lor asiatice- de Ruși și de Austriei împăratului Franz-Joseph I care urmăreau pe atunci o politică de germanizare și centralizare.

2. Niciun semn de simpatie cât de mică față de Români nu am putut vedea din nicio parte a Germaniei. Dimpotrivă. Suntem arătați ca un popor de țigani care caută ajutor în străinătate. Aproape fără excepție toate programele de televi-

ziune când se referă la refugiații români care cer azil politic în Germania, prezintă numai familii de țigani sau țigani răzleți pe care îi numesc Români sau Romi; abia dacă apare și câte un biet românaș, în cetele țiganilor filmate de reporteri germani. Nu aceeași este atitudinea Germaniei față de vecina noastră de la Vest, Ungaria. Aici se constată o curtoazie fără seamăn, exagerată, aproape jenantă pentru străinul neavizat, care merge uneori până la fraternizare cu Ungurii, în deosebi atunci când se prezintă spectacole în comun sau chiar numai cu artiști din Ungaria sau cu cei stabiliți în Germania. Foarte ciudat pentru un stat care se consideră supracivilizat și aspiră la mare-puternicie! Sunt și în Ungaria țigani, fi-rește -ca și aiurea- dar țiganii din Ungaria sunt prezentați de televiziunea germană ca elemente de folclor, deosebit de prețioase și interesante! Li se arată Germanilor nunți țigănești, se dau cântece și jocuri țigănești, li se prezintă costumele înflorate și înaurite, pentru toată lauda și admirația de specific țigănesc ungar. Țiganii români? Romii? Românii? De ce să fie lingușiți și ei? Aceștia se văd pe ecranele televiziunii germane îmbrăcați în zdrențe, cerșind prin gări sau pe străzi sau urmărind să fure. Ungurii și Germanii nu cerșesc? Ungurii și Germanii nu fură? Lăsăm întrebările fără comentarii și fără răspuns.

3. În toate reportajele transmise de televiziunea germană despre Români nu se arată nimic din specificul românesc, ci exclusiv mizeria -mizeria de care, din păcate nu poate scăpa nicio țară, inclusiv Germania, mai strivitoare însă la noi care am fost furați și sărăciți de-a veacul de toate răsăriturile "barbare" și apusurile "prădătoare" și "profitoare" ce ne-au călcat și râvnit, siliți fiind "de a trăi de la o bejenie la alta", cum remarcă Iorga. Dar tot el adăuga: "Apti de cea mai înaltă civilizație, cu frații la celălalt capăt al Europei și cu străini de noi în toate părțile": un popor ale cărui legături au fost rupte brutal, până și în ultimul timp, de "un paroxism de nebunie unică în istorie", care continuă încă pe pământul bieteii noastre țări. În unul din aceste reportaje -un film de scurt metraj despre situația din România actuală- am fost izbit de felul cum aceasta era prezentată. Ți se lăsa impresia, parcă înadins urmărită de realizator, că ceaușescu a vrut să civilizeze un popor, pe care el, ca și realizatorul filmului, l-a văzut ca fiind un popor de țigani, de mizeri, de înapoiți, de oameni buni numai de trude, făcându-le construcții grandioase în orașe și orașe din sate.

4. Niciuna din personalitățile românești, autentice, din țară sau din exil, nu a fost prezentată sau invitată de televiziunea germană. În schimb -intenția se comentează de la sine- s'au prezentat de câteva ori, în cadrul unor programe de informări generale în reluare, interviurile luate lui Mircea Dinescu -cu totul ne semnificative și enervante prin lipsa lor de inteligență și atitudine în problemele politice și economice ale țării. De asemenea, s'au transmis de câteva ori reportaje cu copiii aduși de clanul ceaușescu în stare

de infirmitate și subnutriție vecine mizeriei totale și morții. Și multe altele în același registru umilitor și descurajant.

Mai mult decât cele reținute aici despre noi Românii nimic în Țara germană.

Să fie această ignorare și atitudine negativă o formă revanșardă pentru faptul că în anii dezastrelui Europei, armata Țitoare de conducătorul României din acei ani -nu de poporul român- a fost silită -dar, să nu se uite: **de către chiar germanii lui Hitler**- să întoarcă armele împotriva Germaniei lui Hitler, nu a Germaniei Germanilor?

Cine nu poate înțelege acel act, nu are dreptul la nicio atitudine în fața istoriei. Este un **cine** ce se autoexcluce istoric.

Av. F. P. *)

*) Pentru aceia care vor să uite -sau nu știu- cine a fost și cine poartă integral vina celui act, cităm din cartea unui istoric imparțial, austriac, Walter Hagen, **Le front secret**, nu mai mult decât este necesar oricui pentru a înțelege acel act:

"Changer de front d'un jour à l'autre, voilà qui n'était pas, pour les soldats roumains, un idée facile à mettre en pratique; une résistance intime se manifestait chez eux, et les Allemands, par une conduite judicieuse, auraient fort bien pu renforcer encore ces dispositions naturelles. Mais l'action de Gerstenberg, militairement parlant absurde eu égard à la faiblesse des effectifs allemands disponibles, poussa de force les troupes roumaines du côté de l'ennemi. Ce qui fut décisif à ce sujet furent les attaques de stukas sur Bukarest les 24 et 25 août. C'est Gerstenberg qui les avait ordonnées; elles n'eurent d'autre effet que de rompre les derniers liens existant entre les anciens compagnons d'armes. Par cet acte stupide, le sort des troupes allemandes en Roumanie s'en trouva décidé." (**Op. cit.**, p. 263. Cartea a apărut întâiu la Viena, în 1950. Traducerea în limba franceză a apărut la Paris, în 1952. Ne-am referit la istoricul vienez din două motive: 1. "puisque leur auteur, historien de métier, ...docteur en philosophie à vingt-deux ans, ...catholique et d'une grande indépendance d'esprit, n'avait rien de nazi et il ne s'en cachera pas", și 2. pentru că **Le front secret** este o lucrare istorică, a cărei obiectivitate este totală după cum se afirmă și în introducerea la ediția franceză (**op. cit.** p. 7). "Nous qui accordons à l'Histoire, malgré tout, une portée morale, nous pensons qu'une telle préoccupation est implicitement contenue dans ce livre et qu'elle apparaîtra à tous les hommes de bonne volonté qui le liront" (**idem**, p. 8).

Tot hotărîtor, pentru îndreptarea -nu întoarce-rea- armelor împotriva germanilor, a fost și acea agresiune, de o barbarie fără seamăn, din 24 August -conjugată cu cea de la București- împotriva orașului Galați, cel mai mare port internațional pe Dunăre. Trupele germane, armate cu aruncătoare de flăcări și mitraliere au dat foc centrului orașului Galați și blocurilor de pe drumul spre

port, împușcând pe toți acei care încercau să-l stingă. În urma acestui atac neașteptat și nejustificat centrul acestui oraș, ale cărui clădiri și monumente și accesul spre port scăpaseră neatins din războiu, au fost transformate într-o singură zi în ruină fumegândă.

Să se înscrie oare aceste manifestări, potrivit legilor moralei firești -ut ita dicam-, ale unor reprezentanți ai Germaniei oficiale de azi, pe urmele agresivităților criminale comise împotriva Românilor și bunurilor lor de către reprezentanții celeilalte Germanii oficiale de "ieri", de neagră și tristă amintire?

Dacă vrem să uităm istoria apoi s'o uităm cu toții, și de tot.

Av. F. P.

N. R. Articolul a fost primit la redacție pe luna Septembrie 1991. Nu ne era în intenție a tipări aceste note, cu tot adevărul ce conțin -și se înțelege lesne de ce-, dacă nu am fi urmărit mai zilele trecute la televizor pe Süd West III, emisiunea de la ora 15⁰⁰, atrași fiind de titlul ei: "Ich möchte die Unruhe verbreiten", și dacă nu l-am fi auzit pe Axel Eggebrecht, spunând la cei 93 de ani împliniți ai lui, că Hitler arăta ca un "Zuhälter von Bukarest". Fără a comenta gravitatea unei asemenea afirmații pe care nu o putem pune pe seama unui iresponsabil -Axel Eggebrecht a fost intervievat de televiziunea germană în calitate sa de "Schriftsteller und Publizist, Filmdramaturg und Kritiker" etc, cu loc în **Der Grosse Brockhaus**- ne întrebăm în câte lupanare din întreaga lume și cât timp va fi trebuit unui om, pentru ca el să poată bine deosebi un "Zuhälter von Bukarest" de un Zuhälter von Leipzig" de un "Zuhälter von Berlin" de un Zuhälter von Paris" de un "Zuhälter von Hamburg" etc. etc. etc.? Pentru că noi nu conaștem ca proxeneții din București să aibă aceeași faimă ca și cafeaua turcească sau ceaiul rusesc, iar imaginea lor să fie "standard" și tot atât de bine cunoscută ca și gustul cafelei turcești sau al ceaiului rusesc. Ori a cunoscut A. G. în București, personal, un anume proxenet -și în acest caz era obligat să-l numească- pentru că altfel, afirmația sa jignește peste toate hotarele rațiunii și accepțiunii -nu numai cele dintre neamuri, dacă nu este nebunie sau inconștiență. Süd West III ar trebui să dea o explicație acestei afirmații, în cazul în care E. G. nu este în măsură a o face și a-și cere scuze din același loc, de unde ea a fost difuzată în lume.

"On aurait grand tort, de négliger de tels faits en les rejetant dédaigneusement comme dans une subalterne condition dans les à côté de l'histoire dédaigneusement appelé anectodique" constata Maxime Leroy, în a sa **Histoire des Idées sociales en France**. "Un petit fait, un fait déclaré petit, un fait en apparence petit, suvira souvent, avec le minimum de moyens, à éclairer tout un mouvement, un groupe, un personnage..." (**op. cit.**, p. 8).

Iată de ce ne-am hotărît totuși să publicăm

articolul de față. "La boue, sous Louis XVI, disait Rivarol, est le même que sous le roi Dagobert." Și spiritualul emigrant, observator politic desamăgit, adăuga: "Sans compter que c'est avec elle qu'on a toujours bâti les empires".

SCRISOARE DESCHISĂ POSTULUI DE RADIO EUROPA LIBERĂ

Domnilor!

În legătură cu anumite transmisiuni politice ale postului dvoastră, doresc să vă scriu următoarele:

1. Dvoastră vorbiți de autonomia Republicii moldovenești în cadrul noii federații ruse, evident întărind astfel politica unor cercuri americane și europene, care nu vor decât să mențină la putere colosul sovietic, chiar dacă sub un alt nume, în ultimă analiză consolidează statusul quo de după al doilea războiu mondial, de tip stalinist. Ca să vedeți că am dreptate este destul să priviți harta Basarabiei pe care o vedeți sfârtecă așa cum -la fel ca femeia din pilda înțeleptului Solomon din Biblie- doar o minte diabolică a putut-o realiza. Sudul țării și Bucovina de Nord cu satele Herței sunt date Ucrainei pe când restul Basarabiei este unită cu o parte din Transnistria, în aceasta din urmă cu o populație mixtă românească și rusă, s'au făcut investițiile industriale, ca restul țării cu populație majoritar românească să devie o anexă propriu zisă a Rusiei. (Pentru situația dată este semnificativ că nimeni nu-și mai aduce aminte de miile de români basarabeni scoși de lângă vatra lor strămoșească și transmutați în lagărele din fundul Siberiei, unde înmulțesc mormintele celor fără cruce). Iată ce se ascunde sub formula noii autonomii a Republicii moldovenești, de fapt se pregătește o altă înfeudare stalinistă a populației românești, exact cum s'a întâmplat după convenția de la Yalta.

În fața adevărului istoric și actualei situații încordate politice, pentru cei ce sunt îngrijorați de soarta românilor basarabeni și bucovineni amenințați cu armele sub stăpânire străină, singura rezolvare, ce trebuie popularizată pe toate firele, într-o lămurire a Vestului, pentru satisfacerea drepturilor celor mulți și asupriți, este **UNIREA Basarabiei și Bucovinei de Nord de la gurile Dunării până la Ceremuș cu patria-mumă, România**. Orice altă soluție cum e cea a menținerii autonomiei Republicii moldovenești, creație ad-hoc bolșevică stalinistă, nu face decât să confirme pactul dintre Ribbentrop și Stalin, când acesta din urmă a primit plocon Basarabia și Bucovina de Nord cu satele Herței, pământ de totdeauna, sfânt românesc.

Să nu uităm că atunci când Ion Antonescu a dat ordinul "Soldați treceți Prutul" toți, absolut toți politicienii români, în frunte cu Iuliu Maniu și Dinu Brătianu, au fost de partea lui, recucerirea Basarabiei și Bucovinei samavolnic răpită de ruși au socotit-o ca o datorie față de neamul și patria lor.

Toți cei ce indiferent pe ce căi, inclusiv politicienii de azi din țară, declară că nu au pretenții teritoriale față de Rusia, ori Ucraina, își trădează poporul, întocmai cum au făcut-o înaintașii lor comuniști, mai bine de 40 de ani.

2. Recent aflu prin postul dvoastră că în județul Mureș și probabil așa în toată țara, s'au desființat diferite instituții sanitare inclusiv spitale iar actualul guvern motivează acțiunea prin faptul că asta este condiția celor care din Apus vor să ne înzestreze cu aparatură modernă.

Pe această cale, nu numai că actualii guvernanți se declară deschis marionetele apusului la porțile căruia, mai ales americane, fac sluji ca ieri la cele bolșevice moscovite, dar întăresc și erezia, pe care o propagați și dvoastră cu toată convingerea, că România de astăzi nu poate ieși din marea ei criză decât cu ajutorul substanțial și "desinteresat" al Statelor Unite.

Ori dați-mi voie să susțin că atât guvernanții din România, care vor astfel să-și consolideze la putere nomenclatura comunistă cât și dvoastră vă înșelați profund. Cum a declarat recent ambasadorul american la București, România este o țară cu bogate resurse materiale, dar adaog eu, ele nu pot fi valorificate decât dacă în primul rând românul își schimbă morala față de viață și muncă, mai precis spus, după lozinca de odinioară a lui Vintilă Brătianu, ne vom putea salva numai prin **noi înșine**, deci nu printr-o înfeudare, altor puteri, cum am fost ieri celei sovietice.

De subliniat că redresarea morală a țării nu o pot face neocomuniștii prin urmare atâta timp cât, cu tot sprijinul puterilor apusene, acești comuniști se află la putere, țara va merge din rău în mai rău, de altfel timp de doi ani de când o conduc, n'au fost în stare decât de vorbe goale și promisiuni deșarte.

Șansa vitală a poporului român, la noile alegeri, de a-și hotărî soarta este cu adevărat unică, după refrenul, Acum ori niciodată!

3. Fiindcă veni vorba de medicină, în această disciplină am activat ani de-a rândul atât în țară, sub comuniști, cât și în Germania capitalistă și democrată, deci am avut ocazia să le cunosc pe amândouă.

Medicina comunistă asigurând asistența medicală tuturor cetățenilor în mod gratuit, împlinea un ideal filantropic în slujba căruia au stat și sfinții Cosma și Damian, în schimb era inumană deoarece limita posibilitățile de dezvoltare a medicului, pe toți îi aducea la nivelul submediocrităților.

Socotind ca bine că sistemul comunist nu mai există în țara noastră, aș aminti că medicina capitalistă din Apus se situează chiar la polul opus, la baza ei stă cu precădere interesul medicului, medicina este privită în primul rând ca o sursă de câștig, baza întregii organizări sanitare o constituie cabinetul medical. Ca să se înțeleagă ce vreau să spun aș cita vorbele lui Iuliu Hațieganu, unul din cei mai mari medici români, când zicea că medicul de cabinet este pierdut pentru medicină, odată ce arta medicală nu se însușește și perfecționează decât la patul bolnavului. Ergo...

Ați vorbit la postul dvoastră despre călcarea elementară a deontologiei medicale în țările de peste Ocean, prin afacerile ce se fac cu embriunii din eprubetă (vivat homunculi lui Goethe!) sau că marile operații, ca transplantul de organe, nu și-l pot permite decât pacienții cu foarte mulți bani? Dacă ați tratat cu mult prea mult patos Sida-ul copiilor din orfelinatele din țară, oare v'ați ocupat de frecvența tot mai mare a AIDS-lui în Apus, la adulți, și asta în timp ce autoritățile, nu că nu iau niciun fel de măsuri preventive -dacă boala până acum este incurabilă- dar pe toate căile încurajează prostituția și homoseksualitatea? Prima a devenit o meserie "cinstită" chiar recomandabilă, de câștigare a existenței, vorba ceea "banii nu au miros".

4. Dacă ați început să vorbiți de Istoria Românilor, cred că ar fi bine să vă amintiți de frații noștri din Balcani, Aromânii. În noua Macedonie democrată va fi nevoie să-și primească și ei drepturile la limbă și cultură proprie, dar situația aromânilor din Pind este poate mai tragică, în Grecia de astăzi desnaționalizarea acestui popor este făcută prin metode ce țin de cel mai întunecat Ev mediu. Am vizitat acum câțiva ani Veria prin urmare știu despre ce vorbesc. Relevând, fără să exagerez, resursele spirituale ale aromânilor, gândiți-vă că eliberarea Greciei de sub Turci a fost realizată cu jertfele acestor spartani moderni, iar pe de altă parte din sânul lor s'au ridicat nenumărate valori ale României caropato-dunărene. La Veria s'a născut marele homerid poet și savant G. Murnu, în țara acestuia limba aromână, limba sa maternă, este amenințată astăzi să piară!

Ajuns la capătul scrisorii mele aș dori să vă transmit că personal nu cred că democrația și reformele ei, sunt legate de sistemul excesiv capitalist apusean. Aici aș sublinia părerile politicianului, care n'a fost nici comunist nici legionar dar a cunoscut foarte bine politica faustică a Apusului, Grigore Gafencu, pe care le împărtășesc de altfel și eu. Respectivul politician român, care prevăzând căderea comunismului în Rusia și România curând de tot, considera că în aceste țări se va naște un spirit nou, izvor al unei democrații sociale, alta decât cea din Apus bazată pe un egoism nemăsurat, prin urmare cam între cei doi antipozi, capitalismul și comunismul.

Pe dvoastră de la postul de radio Europa liberă cu toți cei ce gândesc ca dvoastră și ne prezentați Apusul, inclusiv America, drept un paradis pe care se impune să-l imităm din rășputeri pentru a-l atinge, vă întreb de ce înconjurați ADEVĂRUL desorientând oamenii din țară, sprijinind astfel în continuare neocomunismul și, prin el, adânciți tot mai mult criza socială și spirituală din România?

Redacția
4 Aprilie 1992

RUSIA ȘI CAMELEONISMUL COMUNIST

Jocul Rusiei comuniste de-a v'ați ascunselea continuă sub masca unui "Commonwealth", condus de cei doi exponenți, Ielțin și Gorbaciov, cu roluri bine stabilite: primul de reprezentare la vârf, al doilea de tatonarea Apusului.

O demascare a imperialismului sub noua formă o sesiza președintele Ucrainei, estompată în ultima vreme pe considerente KGB.

Imperiul -în cumpănă- cu celelalte noi state, pune piedică semi-oficială așa zisei Moldova, adică Basarabiei, provincia României mult încercată.

Cazaci și ruși înarmați ucid cu provocare ca pe timpul lui Stalin și conducerea României de după revoluția din Decembrie 1989 scaldă o atitudine ambiguă dictată de același autoputernic KGB.

Politica apusului constată manevra Gorbaciov în Germania unde "supusul" campion Nobel caută să convingă lumea de stratagema rusă; Ielțin, menține cu subvenții armata, prefăcându-se că desarmează nuclear, dar că nu e ușor și merge greu.

Economic se pistonează pe subvenții de la adversar cu speranțe că alegerile din USA și Marea Britanie vor aduce la conducere un fel de Elite de genul celor din anul 1945.

Apusul prin conducerile prezente se preface și el că nu simte, pistonând desarmarea nucleară și consolidând -pe cât posibil- cu recunoașteri noile state foste în componența imperiului comunist.

Și cum spuneam, jocul de-a v'ați ascunselea continuă cum spune o zicală: "care pe care".

Scriam într-o lucrare de politică economică din anul 1989 că un imperiu nu se auto-disolvă, și destrămarea nu-i posibilă decât prin revoluție sau calea unui războiu din afară, adică nu de bună voie.

Nereușita putch-ului guvernării Gorbaciov a plasat politica rusă pe cameleonismul descris mai sus și viitorul apropiat semnalează clipa desnodământului, tatonat la lumina zilei, de o cotitură periculoasă în "Basarabia-Moldova", în Armenia-Azerbaidjean și în Georgia.

Speranța omenirii este ca să reușească efectiv destrămarea rusă așa cum a fost înscenată inițial sub formă de stratagemă, pentru a se evita o catastrofă nucleară.

Deocamdată sângerează Basarabia, Armenia-Azerbaidjean și Georgia, înfometează România, în rolul său de santinelă la granița Apusului cu răsăritul invadator.

Fie ca aceste -sperăm- ultime jertfe să rămână în atenția conducerilor apusene și în primul rând al USA pentru o reparație pe măsura în care România sângerează de 46 de ani.

"Dictum de omni, dictum de nullo".

Petre Predescu
Martie 1992

UN ECOU DIN ARDEAL
al RĂPIRII BASARABIEI de SUD în 1878*)

Ajunși la conștiința unității neamului, în luptă îndârjită împotriva politicii de stat, Românii ardeleni considerau războiul pentru independență drept începutul procesului de afirmare în politica europeană a națiunii întregi, un pas înainte spre realizarea viitoare a Unirii, în a cărei înfăptuire credeau de pe atunci. Pentru ei luptele din Bulgaria însemnau războiul neamului întreg, la care fiecare fiu al său trebuia să ia parte într-o formă oarecare.

Intellectualii și țărani ardeleni au luptat ca voluntari în armata Țării libere și au sângerat la Plevna; doamnele din Ardeal și Banat au strâns pentru răniți, în ciuda tuturor sicanelor, ofrande cari se ridică în valuta de azi la 10 milioane de lei; tineretul nostru dela universitățile din Austria a dus o campanie bine documentată pentru lămurirea opiniei publice germane; iar presa românească din fosta monarhie n'a pregetat să înfrunte ostilitatea autorității de stat și a opiniei publice vrăjmașe, susținând polemici aspre și curajoase. Izbânda lui Vodă Carol a însemnat pentru Ardealul românesc o întărire nemaipomenită a conștiinței naționale și un nou îndemn la luptă, mai ales însă un prilej de mândrie, știind că, pe cât i-a fost dat, și el a contribuit la dobândirea ei.

Răpirea lasă și josnică a Basarabiei de sud din partea Rusiei, care fără ajutorul armatei române ar fi pierdut războiul, a stârnit în Transilvania un val de revoltă. Omenia ardelenescă nu putea înțelege o infamie atât de mare. Presa națională intră din nou în luptă, articolele prin care se arată dreptul României la Moldova de peste Prut și se protestează împotriva răpirii ei, nu mai conținesc. Ca și în timpul războiului "Cocoșul-Rosu" (Cocosiu-Rosiu) din Brașov secondează cu arma satirei lupta presei politice. Această "foaie umoristică populară cu ilustrațiuni" apărea din 1875 în Brașov, sub conducerea avocatului din 1875 în Brașov, sub conducerea avocatului Iosif Pușcariu. Ea avea un caracter pronunțat satiric-politic, și, citită cu multă plăcere de intelectualii dela orașe și sate, a avut un rol în luptele politice din deceniul al 8-lea al veacului trecut. Afară de o mulțime de glume caustice la adresa Rușilor feloni, două poezii-parodii, datorite lui "Bobîrnac" (probabil chiar Iosif Pușcariu), sunt remarcabile -deși valoarea lor artistică e destul de mică- atât prin actualitatea lor azi, cât și, mai ales, pentru profețiile împlinite după 63 de ani. Ele au apărut în numerii 14 și 18 ai anului IV, în 15 Iulie și 8 Octomvrie st. v. 1878:

CANTUL GINTEI RUSE

Ruseasca ginte e o jivină
Printr'ale lumii ginte mari,
Purtând cu sine pesta bovină
Ce-a moștenit dela Tătari.
Cu râțul ei tot înainte
Ca porcii 'ndreaptă pașii săi,
Și de n'ar fi alte ginte,
Ar stinge tot în calea ei.

Ruseasca ginte e rugină
Ce tinde-a roade orice popor,
La cel mai tare ea se'nchină
Iar celui slab e asupritor.
Ingrată, lașă, răpitoare,
Chiar în senin și'n aer cald,
Suflând cu vifor și ninsoare
Inghiață marea de smarald.

Ruseasca ginte n'are parte
D'ale pământului comori.
Și d'aia fură 'n altă parte
Ce-adună alții cu sudori.
Și e teribilă 'n mânie:
Cu cnutul ei asupritor,
Armat cu plumb și barbarie,
Voiește-a stinge orice popor.

Iar într'o zi când va fi beată
Și-i va plesni Satanii 'n gând
Ca s'o întrebe: "Dragă fată,
"Ce ai făcut pe acest pământ?"
Ea va răspunde sus și tare:
"Stăpâne 'n lume cât am stat,
"Prin fapte negre și murdare
"Pe tine te-am reprezentat."

DOMNUL URS

După "T. Vladimirescu"

A fost

Cine trece Prutul mare,
Ce animal năvălitor
Umple astăzi de teroare
Pe acest sârman popor?
Este ursul cu a lui spadă,
E animalul cel spurcat,
Ce aleargă după pradă
Mai rău ca un lup turbat.
Să sărîm voinici cu toți,
Să gonim astfel de hoți!

Este

Cine trece 'n îngâmfare,
Asuprind pe salvatori,
Cine fură 'n ziua mare
Dela binefăcători?
Este ursul, crudă fiară,
Ce a fost scăpat de noi
Și acum rupe a noastră țară,
Ne încarcă de nevoi.
Sai, voinice, nu dormi,
Sai pe urs a huidui!

Va fi

Cine zace în uitare
În spurcatul său pământ,
Făr' de vutcă, făr' de floare,
Făr' de cruce pe mormânt?
Este ursul, e ingratul,

Ce păcatul l-a ajuns,
E fiul de popă tuns.
Râzi, popor, ești mântuit,
Râzi, căci ursul a pierit.

Iacob Bădilă

*) Articol și poezii transcrise după "Luceafărul" din 6 Septembrie 1941.

APOLITICII ȘI ROMANIA

Tendențelor interesate care propun ca România să facă parte dintr-o zonă asiatică alături de Bulgaria, le-am acordat încadrare numai apolitică; și din păcate ele apar prin voci care au pretenția la cuvânt în organizarea viitorului Europei de mâine.

Dedesubturi desuete și ireversibile ca geneză le găsim în cotropirile începute la al doilea războiu mondial și aparțin de sigur unui trecut depășit de istoria scurtelor dictaturi, detestate și odioase.

România prezentului timp se sbate în greutate și este câmp de speculații interesate de la economic la politic.

Vocile la care ne referim sunt grăbite ca deciziile celor ce răspund de soarta lumii viitorului, să fie luate mai înainte ca România să-și găsească ordinea pierdută fără vina sa și spre mai binele lor.

Japonia și Germania după capitularea în cel de al doilea războiu mondial au cunoscut greutate mai mari; popoarele respective moșteneau ca mentalitate inoculare rasistă iar economia le era la pământ.

Au fost ajutate de USA să-și depășească dezordinea, folosindu-se concomitent și din plin ... buretele!

Alt exemplu de ajutor a primit Polonia în 1945 căreia i s'a alungat din granițe opt milioane de germani din Prusia orientală, plus alte două milioane din Silezia; și la prăbușirea comunismului rus i s'a iertat o mare parte din datorii.

Cu alte cuvinte a fost scutită de "minorități" care azi se pun sub plapuma drepturilor omului acolo unde nu s'a procedat la fel.

Ungaria a fost ajutată multilateral de RFG cu iertarea faptului că a luptat până la ultimul glonte împotriva aliaților în ambele războaie mondiale.

Să analizăm acum faptele de comportament ale României pentru a ne da seama dacă e mai puțin europeană decât cele două exemple de mai sus:

- cele două războaie mondiale s'au finalizat cu prezența României în partida aliaților.

- în al doilea războiu a fost singură țară care a luptat contra ambilor dictatori: Stalin și Hitler.

- de asemenea singura țară din Europa care a salvat evreii: dovadă că între 1945-1950 jumătate din Israel era populat cu evreii emigrați din România.

- în Decembrie 1989 s'a jertfit uman și material să scape de comunism; dar a fost cedată oblașdului reformatorului "Nobelul Gorbaciov" și el a pus KGB-ul s'o organizeze așa cum trăiește de doi ani și jumătate.

- pactul Ribbentrop-Molotov întocmit în secret și rușine omenirii deși a căzut de la naștere nu s'a returnat României provincia Basarabia furată; singurul stat USA sprijină reparația și vocile de care vorbeam deși au greutate în CEE, ...tac și militează pentru croați și bosniaci??

- "melena" intelectuală din România dă cadre de "vârf" în Franța, Germania, USA, Belgia, Canada, Australia, etc...

- țară latină și santinelă asiaticilor; vocile potrivnice României vor pe sârbi și unguri graniță de răsărit Europei???

Nu dăm lecții nimănui, ci numai atenționăm erori ce pot fi "bumerang" celor ce lansează soluții - "anti-soluție".

Pentru viitor sunt necesare măsuri CORECTE nu propuneri desuete cu repercusiuni negative în credibilitatea și soarta ce se așează lumii de mâine; și cei care nu ajută USA pentru a le rostui corect, o sabotează indirect, în detrimentul lor.

Atenție! Se simte și să se știe pe plan universal că santinelă la granița asiatică a fost și este poporul român, "topor de oase" cum se spune pe la noi... pentru a le fi "bine" lor, Europei și întregii lumi.

Petre Pedrescu

Aprilie 1992

PROBLEMA ORTOGRAFIEI limbii românești

Se știe că astăzi în țară la nivelul Parlamentului și Academiei române se duce o luptă acerbă privitor la folosirea lui î din i și â din a, preconizându-se de unii, pe bună dreptate, revenirea la ortografia de dinaintea terorii comuniste.

Ar fi cazul să amintim că la scurt timp după introducerea alfabetului latin, părintele ortografiei române, Titu Maiorescu, adversar al exagerărilor latiniste a precizat că limba română este fonetică dar are anumite caractere etimologice, în cadrul acestora se vor păstra două litere pentru fonemul î din i și â din a, acceptate și de Sextil Pușcariu, în perioada postbelică. Conform acestui savant â din a se pune la mijlocul cuvântului acceptând verbele de conjugare IV-a și a derivatele lor, ca de pildă a coborî.

Încă de pe atunci se duce lupta, **pro** și **contra** celor două semne grafice pentru aceeași literă, dar în ce ne interesează, **pentru prima oară în istoria limbii noastre**, comuniștii după firea lor dictatorială, au dat cu barda și au scos total pe â din a. Faptul însă că au ajuns să scrie **Romînia** (deci Rominia, țara Romilor) i-a obligat să revie la litera â din a și deci la **România**, ipso facto au recunoscut existența acestei litere și întrebun-

area ei conform spiritului limbii române (fonetice cu caractere etimologice), numai dușmanii acestei spiritualități, și comuniștii sigur au fost unii, pot să mențină peste tot pe î din i, scoțând pe â din a.

Dar interesant **nimeni nu pune problema apostrofului** unde situația se arată a fi mai clară ca lumina zilei: Dacă se omite o literă, în locul ei se pune apostroful, pe când în caz că se unesc două vorbe se întrebuițează **liniuța**, de aceea ea se și numește **de unire**. Se va scrie deci **duce-m'aș** pentru că e vorba de duce mă aș, adică duce-m'aș. La fel se întâmplă în toate limbile europene, astfel în franceză se scrie l'eau/ la eau și peut-être, în engleză I'm/ I am.

Ar fi mai mult decât un barbarism să se scrie l-eau sau I-m și așa se face astăzi cu limba noastră românească.

Și dacă comuniștii au pus peste tot liniuța, deci se întrebuițează pentru două fenomene ortografice același semn, nu au făcut-o pentru a urma cine știe ce **progres lingvistic** ci pur și simplu prin această mutilare a limbii românești au căutat să ușureze scrisul cadrelor de partid care în câțiva ani au făcut liceul și facultatea, ajungând **titrați**, exact ca unii dintre conducătorii lor, aceștia din urmă și doctori honoris causa a nenumărate instituții apusene, probabil în virtutea aceluiași fenomen de "progres" social (de unde de altfel se poate deduce valoarea acestor distincții!!!).

Faptul că Academia română se menține la ortografia mutilantă comunistă, se datorează nu numai conducerii ei, în care se află vechile cadre comunisto-ceaușiste -ca în conducerea țării de altfel- dar, să ne fie permis să o spunem, și unei evidente inerti. să nu-i zicem indolente, colective. Numai așa se explică trista situație că alături de Mama Rusia, suntem singura țară, dintre sateliții ei, condusă încă și astăzi de foștii și actualii comuniști (neocomuniști).

Iată deci cât de grăitoare sunt semnele, în **aparență minore**, ale ortografiei românești, în ele de fapt se oglindesc cauzele haosului cultural și economic ale României de astăzi, mai direct scris, până mai sunt comuniștii la putere și au un cuvânt de spus în problema ortografiei românești, nu se va schimba nimica nici în celelalte structuri comuniste ale țării.

Ori cu ele nu se poate realiza niciun pas către renașterea Româniilor libere de mâine, visate de orice român cinstit, lipsit de vreo apartenență politică.

EPIGRAME

Magnatului non-poeziei Virgil Ierunca

Cu poezia lui "mă piș"
Făcuta-i zarvă din nimica,
Ori crezi că versul e-un tufiș
Pe care-ți poți goli... bășica?

Aceluiași domn Ierunca, directorul publicației Limite

Să nu mai ducă tot în sus
La formele ce-s ideale
Strict, poeziei tu i-ai pus
Micimea... limitelor tale.

Lui Ion Negoitescu

Poeții, ce îi lauzi cu foc
Mă iartă că nu-i mai înșir,
N'au toți valoarea, la un loc,
A unui vers de... Radu Gyr.

Celor ce împreună cu "istoricii" Florescu și Cazacu
își bat joc de memoria marelui român, Vlad Țepeș.

De n'ar fi stat el în furtună
Dând țara jertfe-atât de mari,
V'ați fi'nchinat la semilună
Europeni dar cu ... șalvari.

Dlui Miron Butariu, pretins democrat

În timp ce'n noi ca robi acasă
Ardea credința'n tine, cum e para,
Tu ne-ai trădat șezând la masă
Cu toți vânduții neamului la ... Ara.

Aceluiași domn Butariu și tuturor celor care ca și
ex-regele Mihai au adoptat ortografia comunistă

Să nu mai scriți de-acum corect
În limba românească, vreau s'o știu
Ați învățat-o spuneți drept,
La cursurile doamnei... Manoliu?

Lui Matei Cazacu, istoric având lucrări temeinice
despre Vlad Țepeș alias Dracula.

I-a dat lui Țepeș-Vodă lustru
C'ar fi vampir, rudă cu dracu,
Numai s'ajungă el ilustru
Semnând gogoși... Matei Cazacu.

Juvenal

Abonament anual (4 numere) DM 25
Abonament de sponsor DM 50
Costul abonamentului se depune pe numele
Ovidiu Vuia

Glaubrechtstrasse 10
6300 Giessen Germany
Bezirkssparkasse Giessen BLZ 513500025, Konto Nr. 22078819

Colectivul de redacție
Ovidiu Vuia
Cașin Popescu
Redactor Cașin Popescu
Manșeta Alexandru Popescu

Adresa redacției: Ovidiu Vuia (proprietar)
Glaubrechtstr. 10
6300 Giessen Germany

Articolele și corespondența se trimit pe adresa redacției

"PERMANENTE"